



**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ – ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ  
ΔΗΜΟΥ ΝΙΚΑΙΑΣ – ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ**



Πρόγραμμα

**ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ**

ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ  
ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

**Μελέτη**

**Κόλλια Μαρία**

**Επιβλέπων Καθηγητής**

**Αλεξόπουλος Ανδρέας**

Καλαμάτα

Ιούνιος 2013

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ – ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ  
ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΙΚΑΙΑΣ – ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ  
ΡΕΝΤΗ**

## Περίληψη Μελέτης

Αντικείμενο της έρευνας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, πρόγραμμα «Καλλικράτης» και οι αλλαγές που αυτό επιφέρει στις δομές της αυτοδιοίκησης.

Με την εφαρμογή του ελληνικού νόμου 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους, στοχεύοντας στη βελτιστοποίηση του συστήματος διοίκησης του Ελληνικού κράτους.

Η μελέτη εστιάζει στο Δήμο Νίκαιας – Αγίου Ρέντη του νομού Αττικής, βασιζόμενη σε πρωτογενή στοιχεία που αντλήθηκαν από ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από τους δημότες της περιοχής. Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των δημοτών για την αποτελεσματικότητα ή μη του νέου προγράμματος «Καλλικράτης», στα κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν το Δήμο κατά τη διάρκεια εφαρμογής του.

Η επιφύλαξη για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του νέου προγράμματος «Καλλικράτης», είναι η γενικότερη αίσθηση που απορρέει από τις απαντήσεις των δημοτών, καθώς οι περισσότεροι βρίσκουν μικρό το χρονικό διάστημα εφαρμογής του νέου προγράμματος, για να μπορέσουν να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητά του. Η έρευνα βοήθησε να δοθούν και κάποιες προτάσεις για την αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων του δήμου, κατά προτεραιότητα.

Όσον αφορά την διάρθρωση της εργασίας είναι η ακόλουθη. Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η δομή του Προγράμματος «Καλλικράτης», το νέο σύστημα διοίκησης και τα νέα εκλογικά όργανα των Δήμων σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά του υπό εξέταση Δήμου.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση ερωτηματολογίου που υποβλήθηκε σε δημότες του Δήμου σχετικά με το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» και στη συνέχεια θα παρατεθούν τα αποτελέσματα του εν λόγω ερωτηματολογίου και γίνεται ανάλυση αυτών μέσω του εργαλείου της Swot ανάλυσης.

## **Abstract**

Under investigation is the new system of administration of local affairs, "Kallikratis" program and the changes it causes in the structures of government. By applying the Greek Law 3852/2010 "New Architecture of Government and Decentralized Administration - Program Kallikratis" reformed administrative division of Greece and redefined the boundaries of self-government units, the method of election of the organs and their functions, aiming at optimizing management system of Greek state

The study focuses on the municipality Nice - Saint Redi in Attica, based on primary data drawn from questionnaires completed by the residents of the area. The survey aims to investigate the views of citizens on the effectiveness or otherwise of the new "Kallikratis" on critical issues facing the municipality during implementation. Analyzing the sample following SWOT analysis for the municipality to determine the benefits and shortcomings resulting from the application of the law.

The reservation for the effective implementation of "Kallikratis" is the general feeling arising from the responses of citizens, as most find the small period of the new program, to be able to evaluate its effectiveness. The survey helped to give some proposals to address critical issues of the municipality as a priority.

## Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
i. Αντικείμενο Μελέτης .....	9
ii. Μεθοδολογία Έρευνας .....	9
1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ .....	10
1.1 Η Δομή του Καλλικράτη.....	10
1.2 Σύστημα Διοίκησης - Παρακολούθησης Επιχειρησιακού Προγράμματος... 13	
1.2.1 Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.).....	13
1.2.2 Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) .....	13
1.2.3 Επιτροπή Συντονισμού Επιχειρησιακού Σχεδίου Μετάβασης .....	14
1.2.4 Φορείς Υλοποίησης Επιμέρους Δράσεων .....	15
1.3 Το Εκλογικό Σύστημα του Καλλικράτη .....	16
1.4 Νέα Όργανα Διοίκησης του Καλλικράτη .....	18
1.4.1 Η Εκτελεστική Επιτροπή .....	19
1.4.2 Η Οικονομική Επιτροπή .....	20
1.4.3 Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής .....	20
1.5 Χρονοδιάγραμμα Μετάβασης στη Νέα Διοικητική Δομή της Χώρας .....	21
2. Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	23
2.1 Παρουσίαση του Δήμου Νίκαιας – Αγίου Ρέντη.....	23
2.1.1 Φυσιογνωμία του Δήμου .....	24
2.1.2 Οικονομικά Χαρακτηριστικά .....	25

2.2	Η Περιοχή της Νίκαιας .....	26
2.2.1	Ιστορική Αναδρομή .....	29
2.2.2	Δημογραφικά Χαρακτηριστικά της Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας.....	29
2.2.3	Πολεοδομικά Χαρακτηριστικά της Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας .....	31
2.3	Η Περιοχή του Αγίου Ιωάννη - Ρέντη .....	33
2.3.1	Η Φυσιογνωμία της Περιοχής .....	35
3.	Η ΕΡΕΥΝΑ.....	37
3.1	Μεθοδολογία Έρευνας.....	37
3.2	Τμήμα Α. Στοιχεία Ερωτώμενου .....	38
3.3	Τμήμα Β Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α Βάθμιας Αυτοδιοίκησης .....	42
3.4	Τμήμα Γ. Εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης στο Δήμο σας.....	45
3.5	Τμήμα Δ. Εξατομικευμένες Ερωτήσεις .....	64
3.6	Ανάλυση Swot .....	70
3.6.1	Δυνατά Σημεία (S).....	71
3.6.2	Αδύνατα Σημεία (W) .....	72
3.6.3	Απειλές (T) .....	73
3.6.4	Ευκαιρίες (O).....	74
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ .....	76
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ .....	82

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήδη από το 2000 με την Συνθήκη της Λισαβόνας προσανατολίζεται σε μια κοινή δυναμική πολιτική των μελών κρατών. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής όλες οι χώρες της ένωσης την τελευταία δεκαετία προσπαθούν να συγκλίνουν στις λειτουργίες τους. Σε διοικητικό επίπεδο έχει αποφασιστεί πως οι βαθμοί διοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να είναι πολύ διακριτοί μεταξύ τους και να είναι ξεκάθαρο μεταξύ των πολιτών της, που αρχίζουν οι αρμοδιότητες του ενός και που τελειώνουν οι αρμοδιότητες του άλλου βαθμού. (Γ. Ιωακειμίδης, 2010)

Η Πολιτική Επιτροπή του CEMR (Council of European Municipalities and Regions) κατέληξε ότι οι βαθμοί θα πρέπει να γίνουν τέσσερις για όλες τις χώρες της Κοινότητας τα επόμενα χρόνια οι εξής:

**Ευρωπαϊκά Όργανα** - Θα παίρνουν τις αποφάσεις που αφορούν τη ζωή μας στις γενικότερες κατευθύνσεις που ορίζει η Ένωση.

**Εθνικό Κοινοβούλιο** - Με ρόλο διαρκώς συρρικνωμένο θα αποφασίσει στις κατευθύνσεις που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση την επί μέρους Εθνική πολιτική.

**Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση** - Θα ασχολείται με τα θέματα που αφορούν μεγάλες περιφέρειες της κάθε χώρας. Μπορεί να διεκδικούν πόρους κατ' ευθείαν από τα όργανα κοινότητας καθώς η Ε.Ε θα επιλέγει τις αιρετές περιφερειακές αρχές ως ισότιμους ετέρους στη διαμόρφωση περιφερειακών πολιτικών.

**Τοπική Αυτοδιοίκηση** - Οι Δήμοι και οι Κοινότητες κάθε χώρας που είναι ο πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης, διαφορετικοί ακόμη σε μέγεθος και δραστηριότητες σε κάθε χώρα.

Σχετικά με το Ελληνικό κράτος, ήδη από τη δεκαετία του 1950 όλες οι εκθέσεις για την οικονομία καταλήγουν σε μια κοινή διαπίστωση: οι διαρθρωτικές ανεπάρκειες του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα αποτελούν έναν από τους βασικότερους ανασταλτικούς παράγοντες για την επίτευξη υψηλών ρυθμών οικονομικής και

κοινωνικής ανάπτυξης. Παράλληλα το ελληνικό πολιτικό διοικητικό σύστημα, για όλες αυτές τις δεκαετίες χαρακτηρίζεται από τα εξής :

- Συγκεντρωτισμός διοίκησης και κομμάτων – αδιαφάνεια και ετερόνομα δίκτυα
- Πατεernalισμός και πελατειακές σχέσεις – προνόμια για ομάδες πίεσης
- Ασθενής επαγγελματισμός στη δημ. διοίκηση – στεγανοποίηση και διαφθορά
- Σοβαρά ελλείμματα ως προς το κράτος δικαίου
- Δικαιοποίηση κοινωνικό-οικονομικών σχέσεων αλλά και ρυθμιστική αδυναμία του κράτους – αδυναμία διακυβέρνησης
- Ασθενές κοινωνικό κεφάλαιο (ή εμπιστοσύνης) – ανασφάλεια οικονομικών σχέσεων
- Αντί ανάπτυξης και αναδιανομής: Δανεισμός, παροχές και κατανάλωση
- Ανεπαρκής αξιοποίηση γνώσης και τεχνολογίας– αυτοσχεδιασμός και «πατέντες»

Υπό τις σημερινές συνθήκες όπου η χώρα μας βιώνει τη δυσμενέστερη οικονομική συγκυρία από την εποχή της μεταπολίτευσης και μετά, είναι ιδιαίτερα δύσκολο αλλά και παράλληλα προκλητικό να υλοποιηθεί το όραμα για έναν τρόπο περιφερειακής ανάπτυξης. Σε αυτό το αυξανόμενο κλίμα ανασφάλειας στο οποίο βρίσκονται οι πολίτες, η μεταρρύθμιση που προωθείται μέσω του προγράμματος *Καλλικράτης* μπορεί να αποτελέσει μια μοναδική ευκαιρία να αρθρωθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης. (Π. Ζυγούρης, 2010)

Όσον αφορά την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη σε πρώτο πλάνο πρέπει να βρίσκεται ο πολίτης. Βάσει πρόσφατης έρευνας της κοινής γνώμης των Ευρωπαίων πολιτών, περισσότερα από τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση από τις κυβερνήσεις στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της ευημερίας. Επιπλέον σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρόλο που το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) συνιστά εδώ και δεκαετίες ικανοποιητικό δείκτη για τη μέτρηση της παραγωγής, εμφανίζει από την άλλη σοβαρά μειονεκτήματα για την αξιολόγηση της συνολικής ευημερίας, όπως το γεγονός ότι: α) περιλαμβάνει οικονομικές δραστηριότητες επιβαρυντικές για το περιβάλλον και τους πολίτες και β) δεν παρέχει καμία ένδειξη ως προς την κατανομή του πλούτου μέσα σε μια χώρα. (Μ. Καραναστάσης, 2011)



## **i. Αντικείμενο Μελέτης**

Η αλλαγή νοοτροπίας και η διοικητική αναβάθμιση της χώρας στα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρήθηκε πως θα επιτευχθεί με την εισαγωγή του νόμου «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης». Βασικές πτυχές του προγράμματος είναι η μείωση του αριθμού των δήμων και των νομικών τους προσώπων κατά περίπου 2/3, η αντικατάσταση των 57 νομαρχιών ως δευτεροβάθμιων ΟΤΑ από τις 13 περιφέρειες, η σύσταση των αποκεντρωμένων διοικήσεων, οι αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης των ΟΤΑ, η αύξηση της θητείας των αυτοδιοικητικών οργάνων από 4 σε 5 έτη και η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων κάθε βαθμού.

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στην περίπτωση του Δήμου Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη και στην αντίληψη των δημοτών του σχετικά με τα οφέλη της εφαρμογής του νόμου.

## **ii. Μεθοδολογία Έρευνας**

Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η δομή του Προγράμματος «Καλλικράτης», το νέο σύστημα διοίκησης και τα νέα εκλογικά όργανα των Δήμων σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα. Επιπρόσθετα περιγράφεται ο επιχειρησιακός συντονισμός της εφαρμογής για την νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά του υπό εξέταση Δήμου, ώστε να διαμορφωθεί μια άποψη σχετικά με την εικόνα του Δήμου Νίκαιας-Ρέντη πριν την ανάλυση της έρευνας.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα γίνει αρχικά παρουσίαση ερωτηματολογίου που υποβλήθηκε σε δημότες του Δήμου σχετικά με το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» και στη συνέχεια θα παρατεθούν τα αποτελέσματα του εν λόγω ερωτηματολογίου και θα γίνει ανάλυση αυτών μέσω του εργαλείου της Swot ανάλυσης.

# 1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

## 1.1 Η Δομή του Καλλικράτη

Με τον όρο «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», ορίζεται ο νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, καθώς και ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους.

Το πρόγραμμα ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το Μάιο του 2010. Μέρος των διατάξεών του ενεργοποιήθηκε άμεσα με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 7 Ιουνίου 2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010), ώστε να διεξαχθούν βάσει αυτών οι αυτοδιοικητικές εκλογές του ίδιου έτους. Στη πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011. (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2011)

Ο «Καλλικράτης» αποτελεί την συνέχεια του «Καποδίστρια» (Ν.2539/97), υπό την έννοια ότι αμφότεροι εισήχθησαν από κυβέρνηση του ίδιου κόμματος και διέπονται από την φιλοσοφία συνένωσης των υπαρχόντων δήμων.

Άξονες ανάπτυξης του σχεδίου είναι η μείωση του αριθμού των δήμων, η αντικατάσταση των 57 νομαρχιών από 13 περιφέρειες και η σύσταση 7 αποκεντρωμένων διοικήσεων. Αναλυτικότερα

- Στη θέση των 13 κρατικών Διοικητικών Περιφερειών συγκροτούνται 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- Οι οργανισμοί της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, από τις 57 νομαρχίες αναδιαρθρώνονται σε 13 αιρετές περιφέρειες
- Οι οργανισμοί της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης από 1034 δήμους και κοινότητες αναδιαρθρώνονται σε 325 δήμους

Με το πρόγραμμα Καλλικράτης εισάγεται ο θεσμός των αποκεντρωμένων διοικήσεων που αντικαθιστούν τις 13 κρατικές Περιφέρειες. Σε αυτές μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, οι οποίες βάσει του ελληνικού Συντάγματος επιβάλλεται να παραμένουν στο Κράτος. Οι επικεφαλής τους έχουν τον τίτλο του Γενικού Γραμματέα και διορίζονται από την Κυβέρνηση. Οι εν λόγω αποκεντρωμένες διοικήσεις που δημιουργούνται είναι οι εξής επτά :



Εικόνα 1 Οι 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις που ορίζει ο Καλλικράτης  
 (el.wikipedia.org)



Εικόνα 2 Διαίρεση σε 13 περιφέρειες, σύμφωνα με τον Καλλικράτη ([www.kallikratis.ypes.gr](http://www.kallikratis.ypes.gr))

Όσον αφορά τους δήμους βασικό κριτήριο ήταν να μην υπάρχει δήμος με πληθυσμό κάτω των 25.000 κατοίκων στα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης ή 10.000 για την υπόλοιπη χώρα - εξαιρέσεις έγιναν μόνο για τις ορεινές περιοχές, όπου το πληθυσμιακό κατώτατο όριο τέθηκε στις 2.000 και στα νησιά, όπου προκρίθηκε η λογική «ένας δήμος ανά νησί» (πλην των δύο μεγάλων, Κρήτης & Εύβοιας). (Στ. Κυβέλου, 2010)

**Πίνακας 1 Σύγκριση παλαιού και νέου καθεστώτος. (el.wikipedia.org)**

	<b>Παλιό Καθεστώς</b>	<b>Καθεστώς Καλλικράτη</b>
<b>Δήμοι</b>	Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ. Συνολικά 910 Δήμοι και 124 Κοινότητες. Οι περισσότεροι είχαν προκύψει από συνενώσεις το 1997 με τον Καποδίστρια	Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ. Περιορισμός σε 325 Δήμους μέσω αναγκαστικών συνενώσεων. Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Διαιρούνται σε δημοτικές ενότητες, οι οποίες αποτελούν τους δήμους που συνενώθηκαν.
<b>Νομοί Νομαρχία Αττικής</b>	Δευτεροβάθμιοι ΟΤΑ. Συνολικά 50 νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις	Περιφερειακές Ενότητες. Συνολικά 74
<b>Περιφέρειες</b>	Συνολικά 13. Υπεύθυνες για τον συντονισμό των ΟΤΑ, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο	Παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά αποτελούν πλέον δευτεροβάθμιους ΟΤΑ με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο.
<b>Αποκεντρωμένες Διοικήσεις</b>	Δεν υπήρχαν	Συνολικά 7. Ο επικεφαλής τους διορίζεται από την κυβέρνηση
<b>Δημοτικές Επιχειρήσεις</b>	Περίπου 6.000 Νομικά Πρόσωπα και επιχειρήσεις των Δήμων	Μειώνονται σε περίπου 1.500 μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων
<b>Χρηματοδότηση ΟΤΑ</b>	Κρατικός προϋπολογισμός, ευρωπαϊκά προγράμματα, δημοτικά τέλη, ίδιοι πόροι	Παραμένουν τα προηγούμενα
<b>Εκλογές</b>	Κάθε 4 χρόνια, μήνα Οκτώβριο.	Κάθε 5 χρόνια, μήνα Ιούνιο

## **1.2 Σύστημα Διοίκησης - Παρακολούθησης Επιχειρησιακού Προγράμματος**

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 31807/ ΦΕΚ 207/10-06-2010 συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Ομάδα Διοίκησης Έργου για την Παρακολούθηση και τον συντονισμό της εφαρμογής του Προγράμματος «Καλλικράτης», με αντικείμενο τον επιχειρησιακό συντονισμό της εφαρμογής για την νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης «Πρόγραμμα Καλλικράτης». Το εν λόγω Σύστημα Διοίκησης- Παρακολούθησης λειτουργεί ως ακολούθως. (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2011)

### **1.2.1 Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.)**

Το Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.) έχει την κύρια ευθύνη άσκησης της πολιτικής για την ομαλή μετάβαση στη «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης». (Β. Γκίτζα, 2010)

### **1.2.2 Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ)**

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Αριθμ. Πρωτ.: 31807, 8 Ιουνίου 2010), συγκροτήθηκε «Ομάδα Διοίκησης Έργου» με αντικείμενο τον Επιχειρησιακό Συντονισμό του Προγράμματος «Καλλικράτης» (ΟΔΕ). Η ΟΔΕ είναι τετραμελής και αποτελείται από α)τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως Πρόεδρο, β)τον Ειδικό Γραμματέα για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που αντικαθιστά τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του, γ)τον συντονιστή των δράσεων για την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», δ)τον Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Η Ομάδα Διοίκησης Έργου θα έχει την ευθύνη για τη χάραξη της στρατηγικής, την παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου, τον προσδιορισμό των απαιτήσεων

υλοποίησης και την αξιολόγηση του αναλυτικού σχεδιασμού των Έργων ως προς το αντικείμενο, το κόστος και το χρονοδιάγραμμα, τον εντοπισμό αποκλίσεων, προβλημάτων & κινδύνων και την εισήγηση διορθωτικών ενεργειών. Η Ομάδα Διοίκησης Έργου θα συνεδριάζει κάθε εβδομάδα, θα συνεργάζεται με τις Ομάδες Έργου των Φορέων Υλοποίησης, θα αξιολογεί την πρόοδο των Έργων, θα καθορίζει ενδεδειγμένες ή συμπληρωματικές ενέργειες και θα εισηγείται ακόμα και αναθεωρήσεις (αν χρειάζεται). Θα προχωρεί τέλος στον απολογισμό των δράσεων και την εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των επιχειρησιακών στόχων. Την Ομάδα Διοίκησης Έργου θα υποβοηθήσει ο Μηχανισμός Υποστήριξης που θα συσταθεί και θα λειτουργήσει στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της εφαρμογής του Προγράμματος «Καλλικράτης». (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2011)

### **1.2.3 Επιτροπή Συντονισμού Επιχειρησιακού Σχεδίου Μετάβασης**

Σε άμεση συνέργεια και αμφίδρομη επικοινωνία με την Ομάδα Διοίκησης Έργου, συστήνεται και θα λειτουργήσει Επιτροπή Συντονισμού Επιχειρησιακού Σχεδίου Μετάβασης, που αποτελείται από εκπροσώπους του ΥΠ.ΕΣ.Α.ΗΔ., της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και της Ε.Ν.Α.Ε., με αντικείμενο τη συνεχή, καθ' όλη τη διάρκεια της μεταρρύθμισης, διαβούλευση μεταξύ των φορέων της κεντρικής διοίκησης και αυτών της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και την ενεργοποίηση και παρότρυνση του συνόλου των αιρετών, στόχος που αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την επιτυχία του εγχειρήματος. Ιδιαίτερο ρόλο στη διαδικασία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου θα έχουν οι Δήμοι και οι Νομαρχίες που ως φορείς λειτουργίας στο έργο της Ενοποίησης Λειτουργικών Συστημάτων με φορέα υλοποίησης την ΚτΠ ΑΕ, θα συμμετέχουν με σχετικές επιτροπές στη διαδικασία της παραλαβής και πιστοποίησης της καλής εκτέλεσης του έργου. (Βατάλης Κ., 2011)

Σημαντικός, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου, είναι ο διάλογος με τους Κοινωνικούς Εταίρους -π.χ. ΚΕΔΚΕ, ΕΝΑΕ, ΑΔΕΔΥ, ΠΟΕ ΟΤΑ, ΟΚΕ. Μέσα από συνεχή διαβούλευση, συνεννόηση κι ενέργειες που συμφωνούνται και αναλαμβάνονται από τις οργανώσεις εκπροσώπησης των κοινωνικών εταίρων επιδιώκεται όχι μόνον η έκφραση και διατύπωση γνώμης και προτάσεων, αλλά και η με υπευθυνότητα συμμετοχή των εμπλεκόμενων δυνάμεων της κοινωνίας στη διαμόρφωση/ επεξήγηση/ παρότρυνση για την υλοποίηση των αναγκαίων πολιτικών

που θα διευκολύνουν την επίτευξη των στόχων του Επιχειρησιακού Σχεδίου. (Β. Γκίτζα, 2010)

#### 1.2.4 Φορείς Υλοποίησης Επιμέρους Δράσεων

Οι επιμέρους δράσεις που συνθέτουν το Επιχειρησιακό σχέδιο για τη μετάβαση στον «Καλλικράτη» θα υλοποιηθούν μετά από σύναψη σχετικών Προγραμματικών Συμβάσεων με το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από δημόσιους, ή αυτοδιοικητικούς φορείς που είναι καθ' ύλην αρμόδιοι, ή/και διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία: Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.), Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (Κ.τ.Π. Α.Ε.), Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ι.Τ.Α.), Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.). Στο πλαίσιο των παραπάνω φορέων υλοποίησης, έχουν συσταθεί Ομάδες Έργου με μικτή σύνθεση, από στελέχη του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. που έχει την κύρια ευθύνη άσκησης της συγκεκριμένης πολιτικής, εκπροσώπους του κατά περίπτωση φορέα υλοποίησης και εμπειρογνώμονες. (Β. Γκίτζα, 2010)



**Εικόνα 3** Σύστημα διοίκησης – παρακολούθησης επιχειρησιακού προγράμματος, ([www.kallikratis.ypes.gr](http://www.kallikratis.ypes.gr))

Οι Ομάδες Έργου θα παρακολουθούν σε καθημερινή βάση την πορεία υλοποίησης των επιμέρους δράσεων για τις οποίες έχουν την ευθύνη, ενώ θα πραγματοποιείται εβδομαδιαία απολογιστική συνάντηση με Υπευθύνους από όλους τους Φορείς Υλοποίησης. (Β. Γκίτζα, 2010)

Ο συντονισμός των συνεργειών και η εξασφάλιση των γραμμών επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, με την προαναφερθείσα συστηματοποιημένη διαδικασία συναντήσεων, αποτυπώνεται σε πρακτικά συναντήσεων, αναφορές προόδου και εκθέσεις υλοποίησης τόσο για τις επιμέρους δράσεις όσο και για την συνολική εξέλιξη του επιχειρησιακού σχεδίου. Οι ενέργειες αυτές θα πραγματοποιούνται με ενδιάμεσο συντονιστή την Ομάδα Διοίκησης Έργου. (Π. Ζυγούρης, 2010)

### 1.3 Το Εκλογικό Σύστημα του Καλλικράτη

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καλλικράτη η εδαφική περιφέρεια του κάθε δήμου αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των δήμων από τους οποίους συγκροτείται. Οι εδαφικές αυτές περιφέρειες ονομάζονται δημοτικές ενότητες του νέου δήμου και φέρουν το όνομα του πρώην δήμου ή της κοινότητας. Αν κάποιοι δήμοι που συνενώνονται είχαν τοπικά διαμερίσματα τότε συγκροτούν και τοπικές κοινότητες, αλλά κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στην Αττική. Οι δήμοι λοιπόν που συνενώνονται ονομάζονται δημοτικές κοινότητες, συνιστούν ξεχωριστές εκλογικές περιφέρειες και συγκροτούν τον νέο δήμο. (Β. Γκίζα, 2010)

**Πίνακας 2** Μέλη διοικητικού συμβουλίου που προκύπτουν από το πληθυσμό του δήμου

Μέλη	Πληθυσμός απογραφή 2001
17	έως 5.000
21	5.001-10.000
25	10.001-30.000
33	30.001-60.000
41	60.001-100.000
45	100.001-150.000
49	Άνω των 150.000

Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων (ΦΕΚ87Α', 7 Ιουνίου 2010 )

Στους Καλλικρατικούς δήμους, ο δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και τον Δήμαρχο. (Βατάλης Κ., 2011)



Η Δημοτική Κοινότητα διοικείται από το Συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας και τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας. Ο πρόεδρος του Σ. Δ.Κ. εκλέγεται όπως και ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου αλλά μπορεί να είναι και από την μειοψηφία.

**Πίνακας 3** Συμβούλια Δημοτικών Κοινοτήτων

Μέλη	Πληθυσμός
5	Έως 10.000
11	10.001 – 50.000
15	50.000 και άνω

Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων (ΦΕΚ87Α', 7 Ιουνίου 2010 )

Η εκλογή του δημάρχου, των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων των δημοτικών κοινοτήτων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει: α) τον υποψήφιο δήμαρχο, β) τους υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους, σε αριθμό ίσο τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας με δυνατότητα προσαύξησης έως και πενήντα τοις εκατό (50%) και γ) τους υποψηφίους συμβούλους της Δημοτικής Κοινότητας σε αριθμό ίσο τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών της Δημοτικής Κοινότητας με δυνατότητα προσαύξησης κατά έναν.

Στις εκλογές των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον πενήντα συν ένα (50%+1) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες, όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα. Τα τρία πέμπτα (3/5) των εδρών του δημοτικού συμβουλίου καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα δύο πέμπτα (2/5) οι επιλαχόντες.

Οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου σε δήμο που έχει περισσότερες από μία εκλογικές περιφέρειες κατανέμονται μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών ως εξής: Η κατανομή ξεκινάει αποδίδοντας στον επιτυχόντα συνδυασμό σε κάθε εκλογική περιφέρεια μία (έδρα). Στη συνέχεια αρχίζοντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό, ο οποίος εξασφάλισε, συμμετοχή στο δημοτικό συμβούλιο.

Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του στο δήμο διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης, προσαυξημένο κατά μία

μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του διαιρείται σε κάθε εκλογική περιφέρεια με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Για την εκλογή των συμβούλων της δημοτικής κοινότητας εφαρμόζεται το ίδιο σύστημα. Ο συνδυασμός του επιτυχόντος δημάρχου στις δημοτικές εκλογές λαμβάνει τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών των συμβούλων σε κάθε δημοτική κοινότητα και τα δύο πέμπτα (2/5) οι επιλαχόντες συνδυασμοί. Για την κατανομή των εδρών των συμβούλων των δημοτικών κοινοτήτων σε κάθε δημοτική κοινότητα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός υποψήφιου δημάρχου σε όλα τα εκλογικά τμήματα του δήμου. (Βατάλης Κ., 2011)

Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγει με φανερή ψηφοφορία τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του.

#### **1.4 Νέα Όργανα Διοίκησης του Καλλικράτη**

Ο νέος νόμος του Καλλικράτη εισάγει νέα όργανα διοίκησης των δήμων και μάλιστα διαφορετικού πλήθους στους δήμους που συνενώνονται και διαφορετικά στους υπόλοιπους. (Γ. Ιωακειμίδης, 2010)

Στο νέο νόμο λοιπόν ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, την οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής, την εκτελεστική επιτροπή και τον δήμαρχο που μπορεί όπως και σήμερα να παραχωρεί αρμοδιότητες σε αντιδημάρχους.

Οι Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας που ορίζει ο δήμαρχος και τους αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην και κατά τόπο. Οι κατά τόπο αρμοδιότητες ασκούνται στα όρια μιας ή περισσότερων δημοτικών κοινοτήτων.

**Πίνακας 4** Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που προέρχονται από συνένωση

Αριθμός Αντιδημάρχων	Πληθυσμός
2	ως 5.000
3	5.001 – 20.000
4	20.001 – 50.000
6	50.001 – 100.000
8	100.000 και άνω

Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων (ΦΕΚ87Α', 7 Ιουνίου 2010 )

**Πίνακας 5** Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση

Αριθμός Αντιδημάρχων	Πληθυσμός
1	ως 5.000
2	5.001 – 20.000
3	20.001 – 50.000
4	50.001 – 100.000
Όσα τα δημοτικά διαμερίσματα + 2	100.000 και άνω

Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων (ΦΕΚ87Α', 7 Ιουνίου 2010 )

Η θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο (2) ετών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου. Η ανάκληση αντιδημάρχου πριν την λήξη της θητείας του είναι δυνατή με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημάρχου. Επίσης ο νέος νόμος αντικαθιστά την σημερινή Δημαρχιακή Επιτροπή από δύο άλλες επιτροπές και εισάγει και την Εκτελεστική Επιτροπή. (Βατάλης Κ., 2011)

#### **1.4.1 Η Εκτελεστική Επιτροπή**

Σε όλους τους δήμους που έχουν περισσότερους από έναν αντιδήμαρχο συγκροτείται Εκτελεστική Επιτροπή στην οποία μετέχουν ο δήμαρχος και οι αντιδήμαρχοι. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους

τομείς καθώς και την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου του δήμου, του μεσοχρόνιου και ετήσιου προγράμματος δράσης. (Β. Γκίζα, 2010)

### 1.4.2 Η Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου.

- συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου.
- ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του δήμου.

### 1.4.3 Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η επιτροπή ποιότητας ζωής συγκροτείται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, είναι αποφασιστικό και γνωμοδοτικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, την χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος και αρμοδιοτήτων του δήμου. Η Οικονομική και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής αποτελούνται από τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ως πρόεδρο. (el.wikipedia.org)

Επίσης ο Καλλικράτης φέρνει και μια μικρή αλλαγή στην σύνθεση του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου: Ο πρόεδρος προτείνεται από τον πλειοψηφήσαντα συνδυασμό, ο αντιπρόεδρος προτείνεται από τη μείζονα παράταξη της μειοψηφίας και ο γραμματέας από τις λοιπές παρατάξεις της μειοψηφίας

**Πίνακας 6** Μέλη επιτροπής ποιότητας ζωής

Μέλη Επιτροπής	Μέλη μειοψηφίας	Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου
6	2	ως 25
8	3	ως 45
10	4	Άνω των 45

Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων (ΦΕΚ87Α', 7 Ιουνίου 2010 )

## 1.5 Χρονοδιάγραμμα Μετάβασης στη Νέα Διοικητική Δομή της Χώρας

Μάιος 2010	<p><b>Ψήφιση Νομοσχεδίου</b></p> <p>Μέσα στο Μάιο προβλεπόταν η ψήφιση Καλλικράτη. Προηγουμένως υπήρξε διαβούλευση στους χάρτες συνενώσεων</p>
Μάιος – Δεκέμβριος 2010	<p><b>Σύνταξη Οργανισμών Εσωτερικής Οργάνωσης σε Περιφέρειες και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις</b></p> <p>Αμέσως μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου άρχισε η σύνταξη των οργανισμών στις 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις και στις 13 περιφέρειες</p>
Μάιος – Δεκέμβριος 2010	<p><b>Καταγραφή Προσωπικού</b></p> <p>Με βάση πρότυπα ερωτηματολόγια καταγράφηκε το σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί σε δήμους νομαρχίες περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα</p>
Μάιος – Ιούνιος 2011	<p><b>Σύνταξη Οργανισμών των Δήμων</b></p> <p>Σύνταξη οργανισμών για όλες τις κατηγορίες των δήμων του Καλλικράτη</p>
Μάιος 2010 – Φεβρουάριος 2011	<p><b>Καταγραφή και Διασφάλιση Λειτουργίας Υποδομών Στέγασης</b></p> <p>Το βήμα αυτό περιλαμβάνει καταγραφή κτιρίων των ΟΤΑ και τον προσδιορισμό των αναγκών</p>
Σεπτέμβριος – Δεκέμβριος 2010	<p><b>Εγκατάσταση και Λειτουργία των e-ΚΕΠ</b></p> <p>Η σταδιακή εγκατάσταση και λειτουργία των νέων e-ΚΕΠ από το Σεπτέμβριο έως το τέλος του 2010, εκπαίδευση εργαζομένων στο ίδιο χρονικό διάστημα</p>
Μάιος 2010 – Ιούνιος 2011	<p><b>Λειτουργική Ενοποίηση Δήμων, Περιφερειών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων</b></p>
Μάιος – Δεκέμβριος 2010	<p><b>Ηλεκτρονικός Δήμος, περιφέρεια , διοίκηση</b></p>

Μάιος – Δεκέμβριος 2010	<b>Επιμόρφωση και Κατάρτιση Αιρετών και Εργαζομένων</b>
Μάιος 2010 – Μάρτιος 2011	<b>Κατάργηση και Συγχώνευση Νομικών Προσώπων</b> Μελέτη, καταγραφή και διάγνωση των αναγκών της τοπικής αυτοδιοίκησης, δημιουργία ομάδας υποστήριξης συγχωνεύσεων και δημιουργίας νομικών προσώπων
Μάιος 2010 – Φεβρουάριος 2011	<b>Οικονομικά των ΟΤΑ</b> Αποτύπωση των οικονομικών, δημιουργία συστήματος παρακολούθησης των οικονομικών και θεσμοθέτηση χρηματοοικονομικών δεικτών αξιολόγησης
Μάιος 2010 – Ιανουάριος 2012	<b>Κοστολόγηση, Υποστήριξη και Μεταφορά Αρμοδιοτήτων</b> Σύνταξη επιχειρησιακού σχεδίου
Μάιος 2010-Δεκέμβριος 2012	<b>Μηχανισμός Υποστήριξης</b> Δημιουργία μηχανισμού υποστήριξης στην παρακολούθηση της υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου για τη μετάβαση «Καλλικράτη» και αξιολόγηση της πορείας του

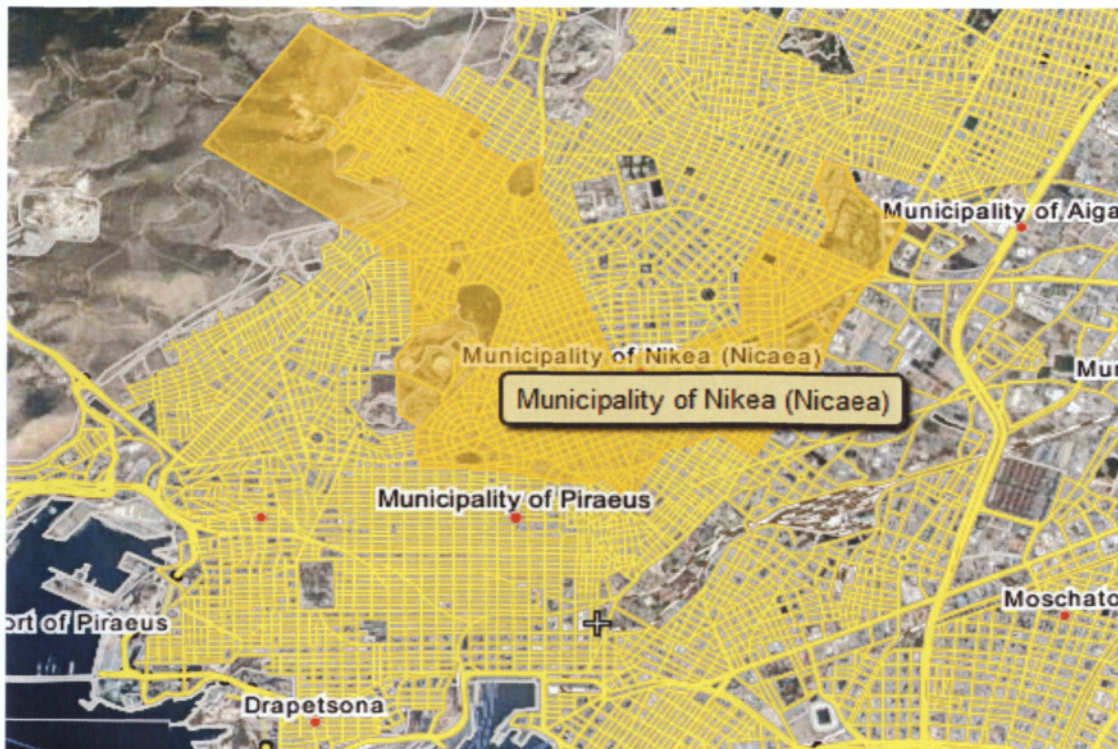
Πηγή : (Β. Γκίζα, 2010)

## 2. Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

---

### 2.1 Παρουσίαση του Δήμου Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη

Ο Δήμος Νίκαιας – Αγ. Ιωάννη Ρέντη είναι Καλλικρατικός δήμος και προέρχεται από την ένωση των δύο παρακάτω Δήμων: της Νίκαιας και του Αγ. Ιωάννη Ρέντη. Ο δήμος Νίκαιας συστάθηκε το 1933 σαν δήμος, ενώ ο δήμος Αγ. Ιωάννη Ρέντη το 1925 σαν κοινότητα. Με το ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010 οι παραπάνω Δήμοι καταργούνται και δημιουργείται ο ενιαίος δήμος Νίκαιας - Αγ. Ιωάννη Ρέντη με έδρα την Νίκαια. (Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012). Ο δήμος έχει πληθυσμό 108.146 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001 και είναι ο 12ος μεγαλύτερος δήμος της Ελλάδας. Η έκταση του δήμου είναι 11,173 τ.χμ. και έδρα του είναι η Νίκαια. (el.wikipedia.org)



Εικόνα 4 Γεωγραφικά όρια του Δήμου ([www.wikimapia.com](http://www.wikimapia.com))

### 2.1.1 Φυσιογνωμία του Δήμου

Ο δήμος Νίκαιας - Αγ. Ιωάννη Ρέντη, ανήκει στο Νομό Αττικής, βρίσκεται στη νοτιοδυτική περιοχή του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Αθήνας, στο διοικητικό διαμέρισμα Πειραιά της Περιφέρειας Αττικής. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1515/85 «Ρυθμιστικό Σχέδιο για την προστασία περιβάλλοντος της Αθήνας» υπάγεται στην χωροταξική υποενοότητα του Λεκανοπεδίου της Αθήνας.

Ο Δήμος Νίκαιας - Αγ. Ιωάννη Ρέντη είναι από τους μεγαλύτερους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, ο οποίος βρίσκεται σε κομβική θέση μεταξύ της Αθήνας και του μεγάλου λιμανιού του Πειραιά και βρίσκεται στις παρυφές του όρους Αιγάλεω. Σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης ο δήμος Νίκαιας - Αγ. Ιωάννη Ρέντη χαρακτηρίζεται ως διαδημοτικό Κέντρο Υπερτοπικών δραστηριοτήτων.

Έχει έκταση 12.251 στρεμμάτων από τα οποία η Κοινότητα Νίκαιας καλύπτει 7.727 στρέμματα, (από τα οποία τα 5.444 αποτελούν το συνεκτικό οικιστικό ιστό του δήμου ενώ τα 2.283 ανήκουν στον ορεινό όγκο του όρους Αιγάλεω), και τα υπόλοιπα 4.524 στρέμματα ανήκουν στη Κοινότητα Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η έκταση 700 στρ. που αποτελεί τμήμα του ορεινού όγκου του όρους Αιγάλεω

θεωρείται από το δήμο Κορυδαλλού ως δική του έκταση και στο Κτηματολόγιο έχει συμπεριληφθεί ότι ανήκει στα διοικητικά όρια του.



Εικόνα 5 Γεωγραφική θέση του δήμου, (el.wikipedia.org)



Έχει πληθυσμό 105.230 κατοίκους, σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του

Η δημοτική Ενότητα Νίκαιας βρίσκεται στις παρυφές του όρους Αιγάλεω γι' αυτό από βορρά προς νότο έχει μεγάλες υψομετρικές διαφορές, ενώ η μορφολογία του εδάφους στη δημοτική Ενότητα Αγ.Ι.Ρέντη είναι επίπεδη.

Η δημοτική Ενότητα Νίκαιας έχοντας περίπου διπλάσια έκταση από τη δημοτική Ενότητα Αγ.Ι.Ρέντη, έχει περίπου εξαπλάσιο πληθυσμό. Αυτό συμβαίνει γιατί η πρώτη είναι πυκνοδομημένη, ενώ η δεύτερη έχει μεγάλες ακάλυπτες εκτάσεις. 2011.

Ο Δήμος συνορεύει με τις εξής περιοχές

**Βόρεια:** με το Δήμο Κορυδαλλού

**Ανατολικά:** με τους Δήμους: Αιγάλεω και Κορυδαλλού και με το Δήμο Ταύρου Μοσχάτου.

**Νότια:** με το Δήμο Πειραιά και με το Δήμο Ταύρου- Μοσχάτου.

**Δυτικά:** με το Δήμο Κορυδαλλού

### **2.1.2 Οικονομικά Χαρακτηριστικά**

Οι πιο σημαντικοί υπερτοπικοί πόλοι του δήμου είναι το Γενικό νοσοκομείο Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων», το Γ' Νεκροταφείο Αθηνών, το Ολυμπιακό Στάδιο της Άρσης Βαρών και το Κατράκειο Θέατρο. Η μετεγκατάσταση σχολών του Πανεπιστημίου Πειραιά στο Στάδιο της Άρσης Βαρών θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο την υπερτοπικότητα του συγκεκριμένου χώρου. Η Κεντρική Λαχαναγορά Αθηνών επίσης καθώς και οι εγκαταστάσεις Πολυχώρων Αναψυχής «Village center» και «Allou Fun Park».

Το δήμο διασχίζουν έξι βασικοί οδικοί άξονες της περιφέρειας της πρωτεύουσας (ΦΕΚ 701/\_/13.12.90) 1) η Πέτρου Ράλλη - Σαλαμίνας, 2) η Θηβών, 3) η Γρ. Λαμπράκη, 4) η Τζαβέλλα – Βαλαωρίτου, 5) η λεωφόρος Κηφισού (παράλληλα του ποταμού), που διατρέχει το δήμο από το βορειότερο ως το νοτιότερο σημείο του, και τις σιδηροδρομικές γραμμές του ΟΣΕ από τα ανατολικά προς τα δυτικά (στο μέσο του δήμου) και 6) η λεωφόρος Πειραιώς. Δευτερεύοντες οδικοί άξονες είναι οι: Τζαβέλλα – Μπελογιάννη οι οποίοι συνδέουν το δήμο με τα μητροπολιτικά κέντρα της Αθήνας και του Πειραιά. Συνολικά υπάρχει ένα βασικό μεταφορικό δίκτυο αστικού και υπεραστικού χαρακτήρα, που προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στα

αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής. Ο δήμος Νίκαιας – Αγ.Ι.Ρέντη απέχει από τον Ελληνικό Αερολιμένα ‘Ελευθέριος Βενιζέλος’ 46 χιλιόμετρα, από το επιβατικό λιμάνι και από τον Προαστιακό Σιδηροδρομικό Σταθμό του Πειραιά 4 χιλιόμετρα, από το εμπορευματικό λιμάνι του Κερατσινίου 3 χιλιόμετρα, από την Εθνική Οδό Αθηνών-Κορίνθου (μέσω Σχιστού) 9 χιλιόμετρα και από την Εθνική Οδό Αθηνών – Λαμίας (μέσω Πέτρου Ράλλη – Κηφισό) 3 χιλιόμετρα.



**Εικόνα 6** Το Ολυμπιακό Στάδιο της Άρσης Βαρών ([www.wikimapia.com](http://www.wikimapia.com))

Παράλληλα συγκοινωνιακά συνδέεται μέσω Αστικών Συγκοινωνιών και Μετρό Σταθμός Αιγάλεω) με το Κέντρο της Αθήνας, το Κέντρο του Πειραιά και τους όμορους δήμους. (Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012)

## **2.2 Η Περιοχή της Νίκαιας**

Η πόλη της Νίκαιας μπορεί να χωριστεί εμπειρικά σε 8 περίπου μεγάλες περιοχές οι οποίες είναι :

Η 1<sup>η</sup> ενότητα είναι η περιοχή της Άνω Νεάπολης αποτελεί κυρίως περιοχή κατοικίας και χαρακτηρίζεται από πολύ καλή ποιότητα κατοικίας και σχετικά χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού. Το οδικό δίκτυο είναι μεν ικανοποιητικό εκτός από τα υψηλά

σημεία όπου οι κλίσεις είναι ακατάλληλες για την ευχερή κυκλοφορία βαρέων οχημάτων.

Η περιοχή της Νεάπολης αποτελεί την 2<sup>η</sup> ενότητα. Είναι κυρίως περιοχή κατοικίας αλλά και με παράλληλη εμπορική δραστηριότητα. Στην περιοχή βρίσκεται το Δημοτικό Νεκροταφείο της Ανάληψης. Οι εμπορικές χρήσεις της περιοχής συγκεντρώνονται κυρίως στην πλατεία της Ανάληψης και στην πλατεία Κουμπάκη καθώς και κατά μήκος της Λ. Λαμπράκη και των οδών Βουρνόβα και Πλούτωνος, Μουσών, Κουταίση. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από σχετικά καλή ποιότητα κατοικίας και μεσαία πυκνότητα πληθυσμού.

Η ενότητα 3<sup>η</sup> είναι περιοχή της Ν. Ιωνίας η οποία χαρακτηρίζεται από σχετικά καλή ποιότητα κατοικίας και μεσαία πυκνότητα πληθυσμού αποτελεί κυρίως περιοχή κατοικίας. Στην περιοχή αυτή βρίσκεται και το Δημοτικό γήπεδο του Ιωνικού όπου οι κλίσεις του οδικού δικτύου είναι τοπικά αρκετά υψηλές.

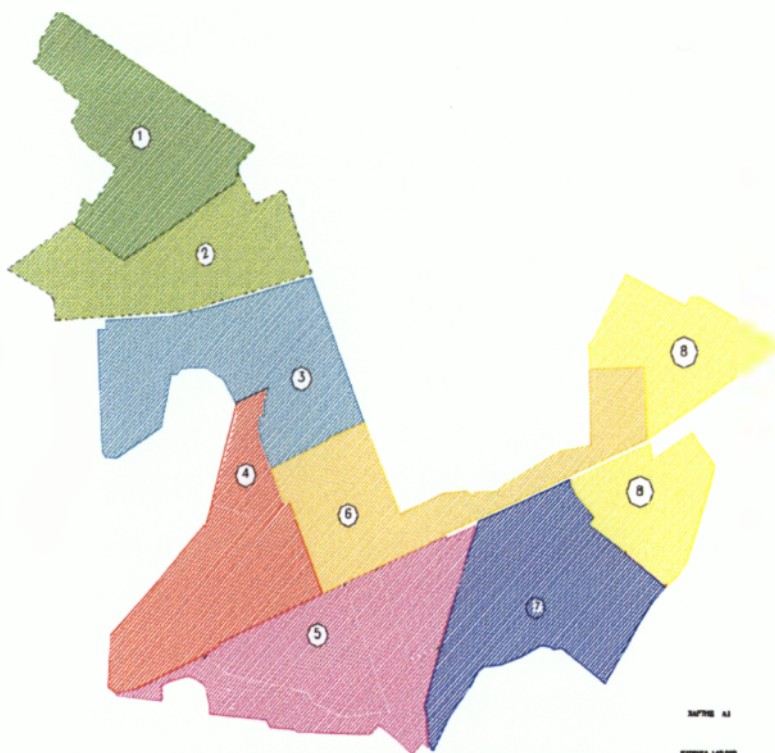
Η 4<sup>η</sup> ενότητα είναι περιοχή της Χαλκηδόνας η οποία βρίσκεται βόρεια της πλατείας Χαλκηδόνας και σε επαφή με το λόφο του Σελεπίτσαρι. Στην περιοχή αυτή η επικρατούσα χρήση είναι η κατοικία, ενώ οι κλίσεις του οδικού δικτύου είναι τοπικά αρκετά υψηλές. Η υπόλοιπη περιοχή με αντίστοιχα ικανοποιητικό οδικό δίκτυο και μικρά προβλήματα κλίσεων πάνω από την οδό Ακροπόλεως (Σελεπίτσαρι) χαρακτηρίζεται και αυτή ως αμιγούς κατοικίας. Οι εμπορικές χρήσεις συγκεντρώνονται κατά μήκος των οδών Π. Ράλλη και 28ης Οκτωβρίου. Τέλος στον λόφο Σελεπίτσαρι βρίσκεται και το ολυμπιακό αθλητικό συγκρότημα του Σταδίου της Άρσης Βαρών.

Η 5<sup>η</sup> ενότητα είναι η περιοχή του προσφυγικού κέντρου η επικρατούσα χρήση είναι η κατοικία αλλά κακής ποιότητας. Το οδικό δίκτυο είναι μέτριας κατάστασης με μικρές κλίσεις αλλά σχετικά στενούς δρόμους ιδιαίτερα στο νότιο τμήμα της (οδός Αμερικανίδων Κυριών έως Τζαβέλα). Κύριο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η ύπαρξη παρόδων στα περισσότερα οικοδομικά τετράγωνα όπου δεν είναι δυνατό να προσεγγίσουν τα απορριμματοφόρα.

Η περιοχή – 6<sup>η</sup> ενότητα περιλαμβάνει επίσης περιοχή κατοικίας. Πρόκειται για περιοχή κατοικιών στο μεγαλύτερο τμήμα της, όπου παρουσιάζεται επίσης το πρόβλημα της ύπαρξης παρόδων και της δυσκολίας προσέγγισης των απορριμματοφόρων για την αποκομιδή. Οι εμπορικές χρήσεις συγκεντρώνονται γύρω από την πλατεία Δαβάκη ("Περιβολάκι") καθώς και κατά μήκος της Π. Ράλλη, Π.Τσαλδάρη, Γρεβενών, Λαοδικείας, Κύπρου, Χρυσοστόμου Σμύρνης.

Η 7<sup>η</sup> ενότητα - περιοχή των Άσπρων Χωμάτων περιλαμβάνει περιοχή κατοικίας μάλλον υποβαθμισμένη ποιοτικά με ιδιαίτερα στενούς δρόμους και κακή ρυμοτομία. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ιδιαίτερη δυσκολία στη διαδρομή του οχήματος αποκομιδής. Οι εμπορικές χρήσεις συγκεντρώνονται κατά μήκος των Λεωφόρων Π. Ράλλη, Θηβών, Μπελογιάννη καθώς και της 7ης Μαρτίου

Η 8<sup>η</sup> ενότητα αποτελεί επίσης περιοχή κατοικίας αλλά μάλλον καλής ποιότητας. Η ρυμοτομία της περιοχής είναι αρκετά καλή με σχετικά αρκετά φαρδείς δρόμους και μικρές κατά μήκος κλίσεις. Οι εμπορικές χρήσεις συγκεντρώνονται κατά μήκος των Λεωφόρων Λαμπράκη και Π. Ράλλη, Θηβών (πχ. Κατάστημα παιχνιδιών Τζάμπο), καθώς και της οδού Χρυσοστόμου Σμύρνης.



**Εικόνα 7** Οι επιμέρους ενότητες της περιοχής της Νίκαιας (Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη, 2013)

### **2.2.1 Ιστορική Αναδρομή**

Ο διωγμός του 1922 είναι ένα μακρύ μεταναστευτικό οδοιπορικό, ίσως ένα από τα μεγαλύτερα της ιστορίας, καθώς η αναγκαστική μετακίνηση δυο εκατομμυρίων προσφύγων στις ακτές του Αιγαίου δημιούργησε τεράστια ανθρώπινα παλιρροϊκά κύματα, τα οποία με την ωστική δύναμη τους χάραξαν -σε κοινωνικοπολιτικό, οικονομικό και πολιτισμικό επίπεδο- τις αιγαιακές ιστορικές εξελίξεις.(1) Το Ελληνικό κράτος - για ν' αντιμετωπίσει την άφιξη 1.500.000 προσφύγων- δημιούργησε σ' όλη την ελληνική επικράτεια πλήθος συνοικισμών στις παρυφές των δομημένων πόλεων ή και εκτός των συνόρων αυτών.

Οι Σμυρνιοί, οι Πόντιοι κι οι πρόσφυγες της λοιπής Ανατολής είναι οι κάτοικοι της Νέας Κοκκινιάς, του προσφυγικού συνοικισμού που αναπτύχθηκε στην Αττική γη μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και -ως πόλη- μετονομάστηκε, κατόπι, σε Νίκαια Αττικής. Η ιδιοτυπία της Νέας Κοκκινιάς συνίσταται στο γεγονός της συγκατοίκησης ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικές περιοχές της Ανατολής, διαθέτουν ξεχωριστή νοοτροπία, ποικίλες ασχολίες κι ως συνδυετικό κρίκο έχουν την ελληνική καταγωγή, την ελληνική γλώσσα και την Ορθόδοξη Πίστη.

Ο θεμέλιος λίθος του προσφυγικού συνοικισμού της Νέας Κοκκινιάς τέθηκε στις 18 Ιουνίου 1923. Εκεί στεγάστηκαν 6.390 οικογένειες σε 4.484 παραπήγματα, ενώ μέχρι το 1925 είχαν κτισθεί 10.000 δωμάτια για 45.000 οικογένειες. Για την οικοδόμησή τους εργάστηκαν 4.000 πρόσφυγες, μεταξύ των οποίων 900 γυναίκες. Παράλληλα, σχεδιάστηκαν οι δρόμοι, που έλαβαν τις ονομασίες τους απ' τις πόλεις της Ανατολής με αλφαβητική σειρά, μετά από πρόταση του Σμυρναίου αρχαιολόγου Στίλπωνα Πιττακή (π.χ. οδός Αγκύρας, Αϊδινίου, Αδάνων, Ατταλείας, Βοσπόρου, Γρανικού, Επταλόφου, Εφέσου, Ικονίου, Κορδελιού, Μ. Ασίας, Μουδανιών, Σμύρνης, κ.ά.). (Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012)

### **2.2.2 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά της Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας**

Η εξέλιξη των δημογραφικών στοιχείων της Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο από πλευράς μεταβολής του αριθμού των εγγεγραμμένων στο δημοτολόγιο και των απογραφέντων από την Εθνική Στατιστική

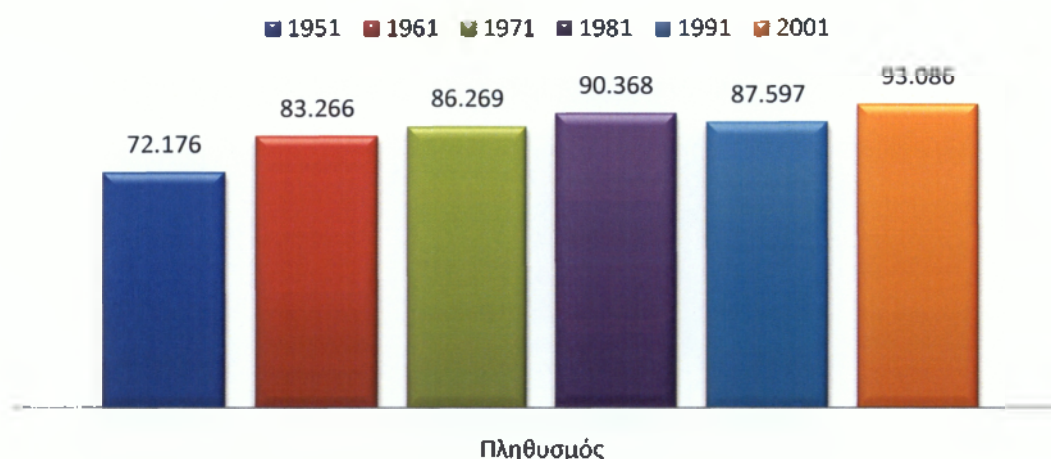
Υπηρεσία Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.), όσο και από πλευράς σύνθεσης του πληθυσμού, κοινωνικής διάρθρωσης και οικογενειακής κατάστασης.

Για την ανάλυση της δημογραφίας της υπό μελέτη περιοχής αξιοποιήθηκαν τα δεδομένα της τελευταίας (2001) και προτελευταίας (1991) εθνικής απογραφής που πραγματοποίησε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.). Στοιχεία αντλήθηκαν και από τη βάση δεδομένων της ΕΣΥΕ Ειδικότερα:

**Πίνακας 7** Πληθυσμιακή εξέλιξη Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας 1951-2001

	1951	1961	1971	1981	1991	2001
Πληθυσμός	72.176	83.266	86.269	90.368	87.597	93.086
Μεταβολή (%)		+15,37%	+3,61%	+4,75%	-3,07%	+6,27%

Πηγή : (Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη, 2013)



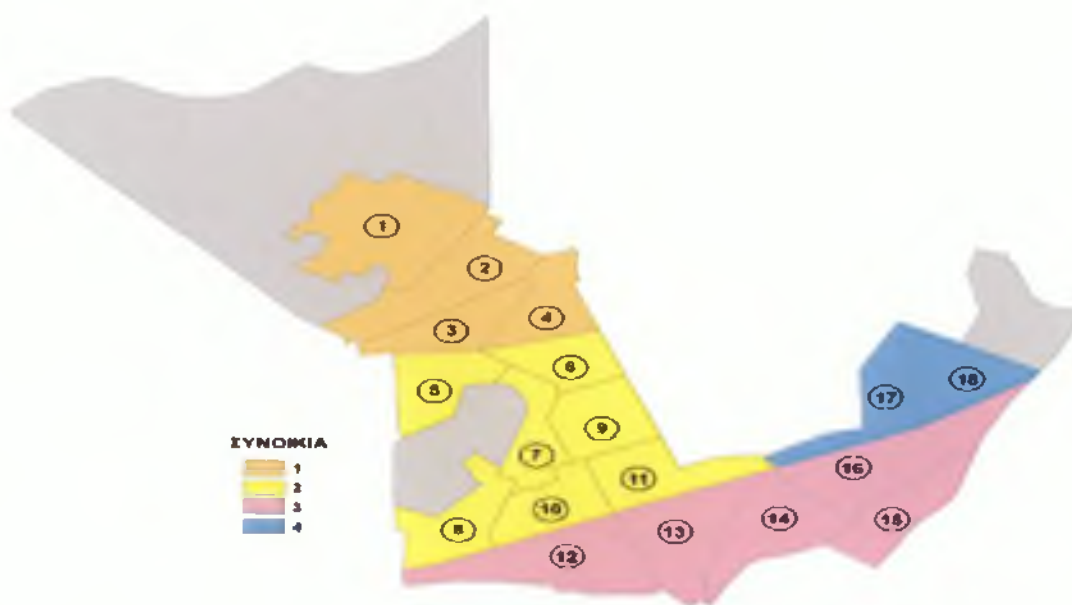
Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα καθίσταται σαφές ότι στη Δημοτική Ενότητα Νίκαιας, τόσο ο μόνιμος, όσο και ο πραγματικός πληθυσμός ακολουθούν μία ανοδική τάση κατά τη δεκαετία 1991-2001. Ειδικότερα, τη δεκαετία αυτή η αύξηση του μόνιμου πληθυσμού ανέρχεται σε ποσοστό 6,65% περίπου, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός αυξάνεται κατά 6,26% την ίδια περίοδο.

Συγκρίνοντας επίσης τα ποσοστά αύξησης του πληθυσμού στη Δ.Ε. Νίκαιας με τα αντίστοιχα ποσοστά αύξησης του πληθυσμού στο Ν. Πειραιώς προκύπτει ότι, για την περίοδο 1991 – 2001, η Δ.Ε. Νίκαιας υπερτερεί στα ποσοστά αύξησης κατά 2% για το μόνιμο και 3% για τον πραγματικό πληθυσμό σε σχέση πληθυσμού: 4,39%, αύξηση πραγματικού πληθυσμού: 3,27%). Με βάση την εκτιμώμενη ετήσια αύξηση

του πληθυσμού που ανέρχεται σε 0,47 %, ο πληθυσμός θα φθάσει στους 110.000 κατοίκους το 2029.

### 2.2.3 Πολεοδομικά Χαρακτηριστικά της Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας

Ο οικιστικός ιστός είναι πυκνοδομημένος και διαμορφωμένος πάνω σε οριακά κομμάτια γης κύρια στο κέντρο της πόλης. Οι διαθέσιμοι χώροι για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών είναι ελάχιστοι. Οι ελεύθεροι χώροι καταλαμβάνουν το 8 % της έκτασης του εγκεκριμένου σχεδίου καλύπτοντας το 1/3 των αναγκών των κατοίκων. Αλλά και αυτοί που υπάρχουν λόγω ακριβώς του τρόπου που δημιουργήθηκε η πόλη αλλά και της έλλειψης πολεοδομικού σχεδιασμού στη συνέχεια και της στέρησης πόρων για πολλές δεκαετίες που επέβαλε η κεντρική εξουσία, βρίσκονται στα όρια των δυτικών και βόρειων συνοικιών, ενώ οι ανατολικές και κεντρικές στερούνται από μεγάλο έως και απόλυτο βαθμό τέτοιων χώρων ( π.χ. η γειτονιά μεταξύ των οδών 7ης Μάρτη (Κονδύλη), Π. Ράλλη, Μπελογιάννη ).



**Εικόνα 8** Η Δημοτική Ενότητα Νίκαιας έχει 4 συνοικίες και 18 γειτονιές (Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη, 2013)

Η γενίκευση του συστήματος της αντιπαροχής την περίοδο 1955-1980 οδήγησε στην κατεδάφιση πολλών νεοκλασικών κτιρίων και στην αντικατάστασή τους από πολυώροφες οικοδομές. Παράλληλα, τα πρώτα χρόνια της δικτατορίας, η ψήφιση ευνοϊκών θεσμικών ρυθμίσεων τόσο στο επίπεδο του νομοθετικού πλαισίου (αύξηση

των συντελεστών δόμησης) όσο και στο επίπεδο της χρηματοδότησης (αύξηση των στεγαστικών δανείων) συντέλεσε στην υπερεκμετάλλευση του αστικού εδάφους, με αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό των πολυώροφων οικοδομών και τη συνολική υποβάθμιση της ποιότητας του αθηναϊκού αστικού χώρου. Στη γενικότερη υποβάθμιση συντέλεσε επίσης η απουσία θεσμοθετημένου ρυθμιστικού σχεδίου κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής, η σε μεγάλο βαθμό χρηματοδότηση της κατοικίας από ιδιωτικά κεφάλαια (μείωση του κόστους οικοδόμησης με παράλληλη υποβάθμιση της ποιότητας κατασκευής), η αδυναμία και η αδιαφορία του κράτους για την υποστήριξη της αυξημένης οικοδομικής δραστηριότητας με τα κατάλληλα έργα υποδομής (δίκτυα αποχέτευσης, υδροδότησης, ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών) και κοινωνικού εξοπλισμού και ο πολλαπλασιασμός των αυθαιρέτων κτισμάτων.

Η αυθαίρετη δόμηση, λανθάνουσα μορφή της λειτουργίας του κυκλώματος παραγωγής κατοικίας της μεταπολεμικής περιόδου, αποτέλεσε αρχικά διέξοδο ανάγκης στο οξύ στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετώπιζαν οι εσωτερικού μετανάστες που δε διέθεταν τα οικονομικά μέσα για τη νόμιμη στέγασή τους (με αγορά ή ενοικίαση κατοικίας). Οι αυθαίρετοι οικισμοί γεννήθηκαν και διαμορφώθηκαν σταδιακά μέσα στο χώρο και στο χρόνο μαρτυρούν, σε ατομικό επίπεδο, την πάλη του ανθρώπου για επιβίωση στο χώρο της πόλης, παράλληλα όμως υπογραμμίζουν την αδιαφορία της πολιτείας προς τους πολίτες της. Το κράτος, ενώ με τις πολεοδομικές διατάξεις απαγόρευε αυστηρά τη δημιουργία αυθαιρέτων οικισμών και επέβαλλε νομοθετικά την κατεδάφισή τους (μηχανισμός καταστολής), κάτω από τις κοινωνικές πιέσεις και το οξύ κοινωνικό πρόβλημα που αυτοί αντιπροσώπευαν, τους νομιμοποιούσε και τους ενέτασσε στο σχέδιο πόλης (μηχανισμός ελέγχου). Έτσι, μέσα από μηχανισμούς καταστολής και ελέγχου (απαγόρευση – νομιμοποίηση) επιβλήθηκε – και επιβάλλεται ακόμα- ένας εντονότατος κοινωνικός διαχωρισμός των διαφόρων περιοχών κατοικίας στον αστικό χώρο (νόμιμες – παράνομες). Ανάλογα με τις κοινωνικές πιέσεις ή σκοπιμότητες, οι διάφορες περιοχές εντάσσονται ή παραμένουν εκτός σχεδίου, με αρνητικά αποτελέσματα για τον συνολικό αστικό χώρο. Έτσι στη Δημοτική Ενότητα Νίκαιας έχουμε δύο αυθαίρετους οικισμούς σε εκτάσεις που ανήκουν στο Δήμο. Και οι δύο περιοχές είναι όμορες του ολυμπιακού σταδίου της Άρσης Βαρών (Αρχοντάκη και οδός Παντειχίου).

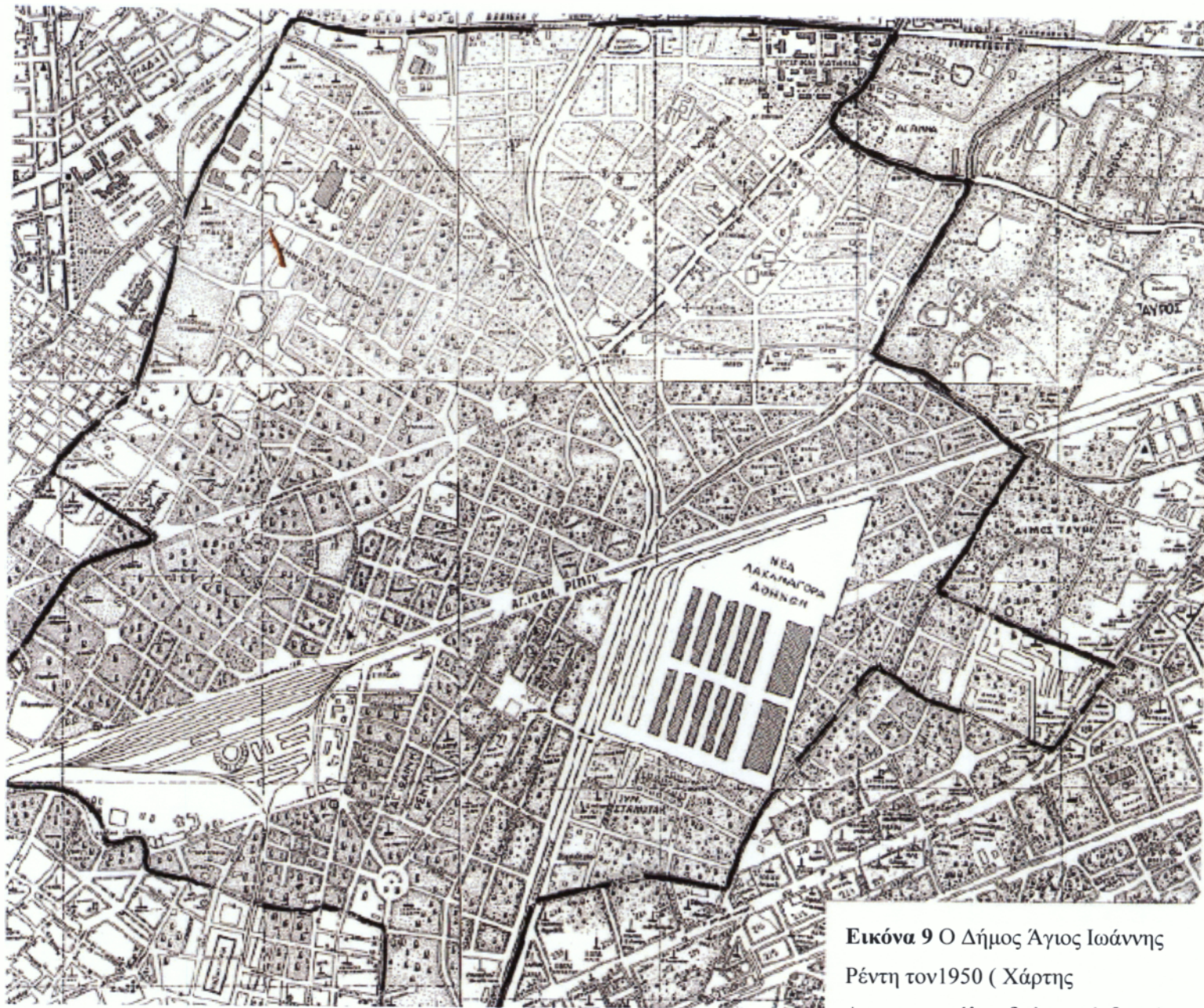


### 2.3 Η Περιοχή του Αγίου Ιωάννη Ρέντη

Ο Άγιος Ιωάννης Ρέντη εντάσσεται στην ευρύτερη περιοχή που ταυτίζεται με τον αρχαίο δήμο της Ξυπετής, που παλιότερα ονομαζόταν δήμος Τρώων ή Τροία, ο οποίος μαζί με τους δήμους Φαληρέων, Θυμοιταδών και Πειραιέων αποτελούσαν το «Τετράκωμον Ηράκλειον». Η ιστορία του δήμου Αγίου Ιωάννη Ρέντη ανάγεται χρονικά στο απώτατο παρελθόν. Το 358 π.Χ., ο Επίκουρος ίδρυσε την περίφημη φιλοσοφική του σχολή στο επονομαζόμενο “Ρένδιον Πεδίον”, που ηχητικά - τουλάχιστον - μας παραπέμπει στ’ όνομα Ρέντης. Από τον 6<sup>ο</sup> π.Χ. έως τον 2<sup>ο</sup> αι. μ.Χ. ο τόπος κατοικήθηκε απ’ τους Ιπποθοωντίδες, μια απ’ τις ισχυρότερες και πλουσιότερες φυλές της Αθήνας, οι οποίοι ασχολούνταν κυρίως με την εκτροφή ίππων, πολεμικών αλόγων τα οποία εξόπλιζαν μαζί με το οικείο στρατιωτικό σώμα. Οι Ιπποθοωντίδες - σύμφωνα με αρχαίες μαρτυρίες - μετανάστευσαν από την Ιωνία και κατοίκησαν σε πολλούς από τους αρχαίους αττικούς δήμους του δυτικού λεκανοπεδίου, απ’ τη δεκέλεια έως τον Πειραιά. (Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012)

Από τον 1<sup>ο</sup> έως τον 12<sup>ο</sup> μ.Χ. αιώνα η περιοχή υπαγόταν στο δήμο των Ελαιέων, ενώ μετά από σιγή αρκετών χρόνων έγινε γνωστή με το όνομα “Ρέντης” ή “Άγιος Ιωάννης Ρέντη”. Ετυμολογικά “Ρέντης” σημαίνει “εκ των έσω ρέον ύδωρ”, ονομασία με την οποία εμφανίζεται κατά τον 16<sup>ο</sup> αι. για να τη διατηρήσει μέχρι τις μέρες μας, ενώ η επωνυμία “Άγιος Ιωάννης Ρέντη” πηγάζει απ’ την ύπαρξη του ομώνυμου ναού, ο οποίος θεωρήθηκε οικογενειακός της επιφανούς οικογένειας των Ρέντηδων ή Ρένδηδων, η οποία άκμασε στους χρόνους της Φραγκοκρατίας.

Τον 20<sup>ο</sup> αιώνα συστήθηκε - από τμήματα των δήμων Αθηνών και Πειραιώς - ως αυτόνομη κοινότητα με την επωνυμία: Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Ρέντη (Προεδρικό διάταγμα της 16/2/1925), ενώ το Σεπτέμβριο του 1946 ανακηρύχθηκε σε δήμο, με το όνομα: Δήμος Αγίου Ιωάννη Ρέντη (105B διάταγμα, το οποίο δημοσιεύθηκε στο υπ. αρ. 290, τεύχος Α, ΦΕΚ). (Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012)



Εικόνα 9 Ο Δήμος Άγιος Ιωάννης  
Ρέντη τον 1950 ( Χάρτης  
Διαμαντοπούλου δεύτερη έκδοση)

### 2.3.1 Η Φυσιογνωμία της Περιοχής

Στη δημοτική Ενότητα Αγ. Ιωάννη Ρέντη, σημειώθηκε μεγάλη πληθυσμιακή μείωση μεταξύ 1971 και 1991 (-19 %), με κορύφωση της μείωσης την πρώτη δεκαετία. Τη δεκαετία 1991 – 2001 σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 6%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 1991, ο τότε δήμος Ρέντη αριθμούσε 14.218 κατοίκους, ενώ το 2001 απογράφηκαν 15.060 κάτοικοι. Όμως με στοιχεία του δήμου, ο πραγματικός πληθυσμός στο Ρέντη, ξεπερνά τους 20.000 κατοίκους. Οι δύο τελευταίες απογραφές σημειώνουν μια – έστω μικρή – αυξητική τάση πληθυσμού. Είναι γεγονός πως, η τάση αυτή ισχύει στην πραγματικότητα με σαφώς μεγαλύτερους ρυθμούς αύξησης και απορρέει από την ενίσχυση της οικιστικής ανάπτυξης στο Ρέντη.



**Εικόνα 10** Η κεντρική αγορά του Ρέντη

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού στο Ρέντη. Μια δημοσκόπηση που έγινε σε δημότες του Ρέντη, κατέδειξε σημαντικά στοιχεία της αλληλεπίδρασης του ελληνικού πληθυσμού με τους μετανάστες της περιοχής.



**Εικόνα 11** Πανοραμική φωτογραφία της αγοράς του Ρέντη

Αν και υπάρχουν αρκετοί δήμοι της Αττικής, όπου το ποσοστό των μεταναστών ξεπερνά το 15% (δήμος Αθήνας με ποσοστό 17% και αντίστοιχα για το δήμο Πειραιά) στην πόλη Αγίου Ιωάννη Ρέντη το ποσοστό είναι ακόμα μεγαλύτερο και αγγίζει το 20% σύμφωνα με την απογραφή του 2001 και το 22% σύμφωνα με τα στοιχεία των αδειών παραμονής που εκδίδουν οι υπηρεσίες. Αυτό πρακτικά μεταφράζεται σε 4.000 – 4.500 μετανάστες που κατοικούν στο Ρέντη. (Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012)

### 3.1 Μεθοδολογία Έρευνας

Αναφερόμενοι στη μεθοδολογία της παρούσης έρευνας, θα πρέπει να σημειωθεί πως σκοπός της έρευνας είναι η διευκόλυνση της κατανόησης των φαινομένων, η πρόβλεψή τους και η δυνατότητα για τον έλεγχό τους. Σύμφωνα με τον Moully (1970), έρευνα είναι μια διαδικασία που οδηγεί μέσα από προγραμματισμένη συστηματική συλλογή, ανάλυση κι ερμηνεία δεδομένων, στην αξιόπιστη λύση προβλημάτων. Επιπλέον, κατά τον Kerlinger (1986), επιστημονική έρευνα είναι η συστηματική, ελεγχόμενη, εμπειρική και κριτική μελέτη υποθετικών προτάσεων, που αναφέρονται στις υποτιθέμενες σχέσεις μεταξύ φυσικών φαινομένων ενώ για τον Κονετά (1977), έρευνα είναι μια προσπάθεια, που παρέχει απαντήσεις σε ερωτήματα. Έτσι, το γενικό πλαίσιο μιας έρευνας περιλαμβάνει τη συλλογή δευτερογενών δεδομένων, ήτοι δεδομένων που έχουν «δημιουργηθεί» από κάποιον άλλον πλην του ερευνητή, χαρακτηριστικό παράδειγμα των οποίων είναι η βιβλιογραφία, καθώς και από τη συλλογή πρωτογενών δεδομένων, ήτοι δεδομένων που έχουν «δημιουργηθεί» από τον ερευνητή, χαρακτηριστικό παράδειγμα των οποίων είναι οι συνεντεύξεις, αλλά και η συμπλήρωση προκατασκευασμένων ερωτηματολογίων. Η παρούσα εργασία θα περιλάβει και τις δύο ανωτέρω μορφές δεδομένων, οι οποίες περιγράφονται στη συνέχεια.

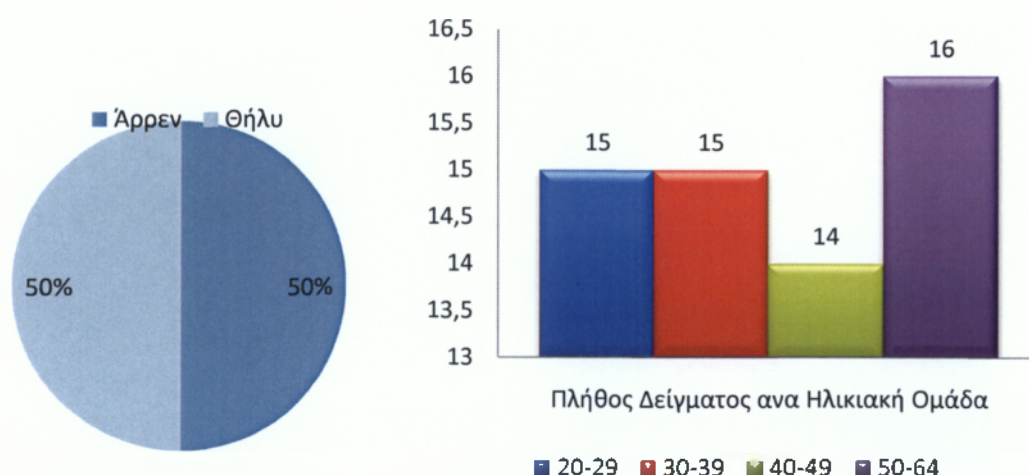
Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε είναι ποσοτική και η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων αποτελούμενων από 34 ερωτήσεις. Συμπληρώθηκαν 60 ερωτηματολόγια και η συλλογή δεδομένων έγινε με προσωπική συνέντευξη σε κάθε ερωτώμενο. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από ορισμένες ενότητες, οι οποίες διαχωρίζουν το θέμα των ερωτήσεων, για την διευκόλυνση των ερωτώμενων και τη διαδικασία της συνέντευξης.

Τα βασικά τμήματα του ερωτηματολογίου είναι:

- Ταυτότητα ερωτώμενου
- Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α΄ βάθμιας Αυτοδιοίκησης
- Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας
- Εξατομικευμένες ερωτήσεις

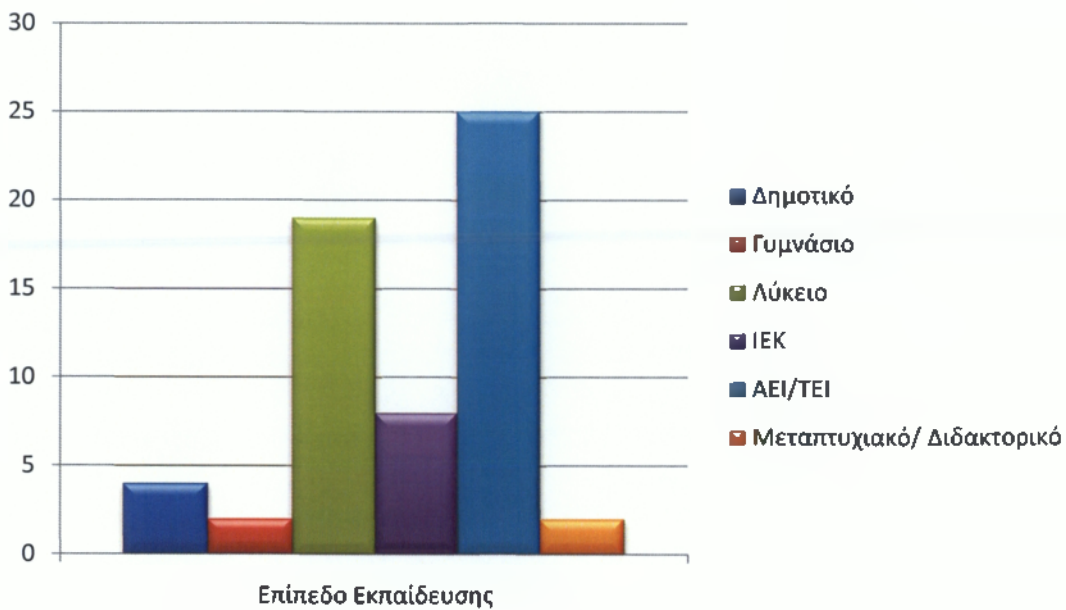
### 3.2 Τμήμα Α. Στοιχεία Ερωτώμενου

Το ερωτηματολόγιο επισυνάπτεται στο παράρτημα της εργασίας. Το μέγεθος του δείγματος για την έρευνα στους δημότες είναι 60 άτομα. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το φθινόπωρο του 2012 και συγκεκριμένα κατά το διάστημα Σεπτέμβριος - Νοέμβριος, σε τράπεζες, ΚΕΠ, στο Κέντρο Υγείας, στο Δημαρχείο, στη ΔΟΥ καθώς και στις κεντρικές πλατείες του δήμου. Με πρόβλεψη για να είναι το δείγμα όσο γίνεται πιο αντιπροσωπευτικό και αμερόληπτο η επιλογή έγινε με βάση την περιοχή έρευνας, την ηλικιακή ομάδα (20-29, 30-39, 40-49, 50-64 ετών) και το φύλο (50% άνδρες, 50% γυναίκες). Συγκεκριμένα το δείγμα που μελετήθηκε παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά.



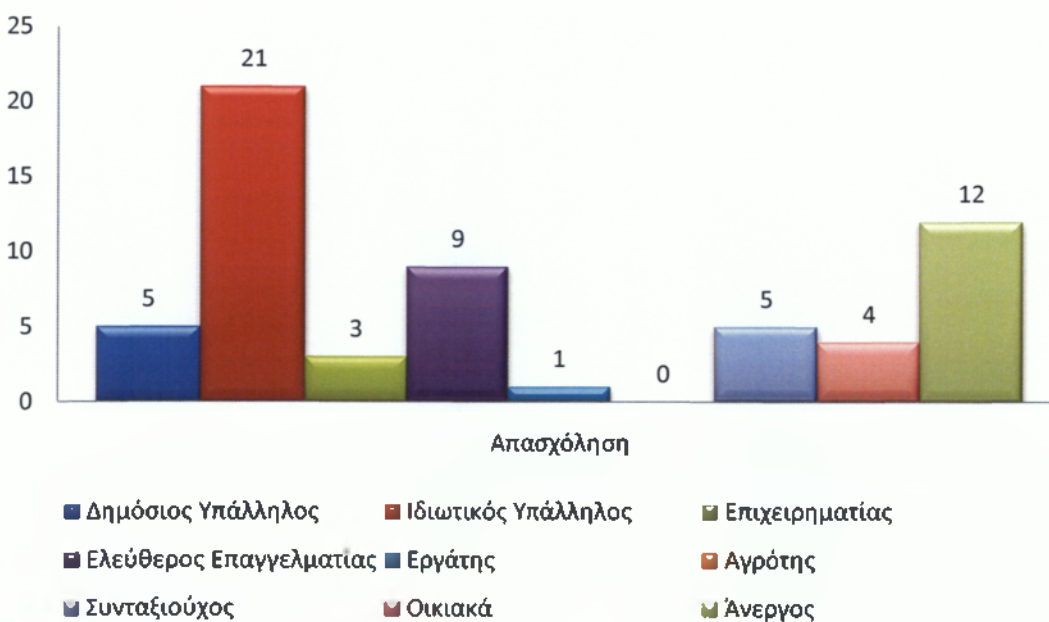
**Διάγραμμα 1** Από τα 60 άτομα που ερωτήθησαν 30 ήταν άντρες και 30 γυναίκες και η κατανομή τους ηλικιακά είναι περίπου ίδια, όπως φαίνεται στο διάγραμμα

Το επίπεδο εκπαίδευσης του δείγματος είναι κατά 90% τουλάχιστον απόφοιτοι λυκείου, ενώ σε ποσοστό 4% οι ερωτηθέντες διαθέτουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών.



**Διάγραμμα 2** Το πλήθος του δείγματος βάσει το επίπεδο εκπαίδευσης

Σε ποσοστό 35% οι ερωτηθέντες είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, 20% άνεργοι το 12% συνταξιούχοι και 12% ελεύθεροι επαγγελματίες. Το δείγμα είναι στρωματοποιημένο σε πολύ κοντινά επίπεδα με την πραγματική κατάσταση του πληθυσμού.

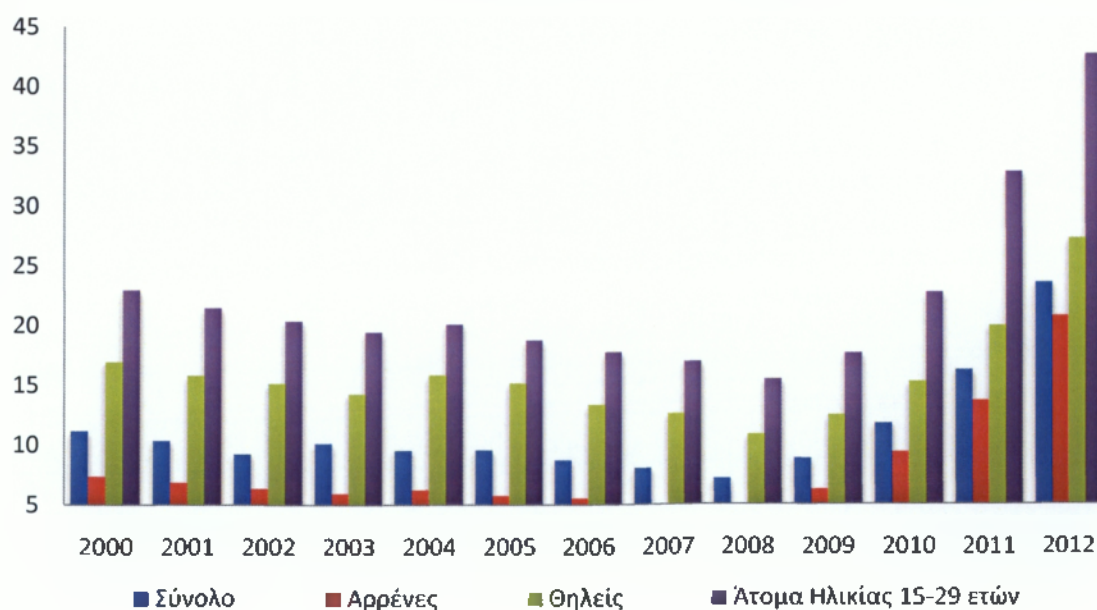


**Διάγραμμα 3** Το πλήθος του δείγματος βάσει του επαγγέλματός του

Σχετικά με την ανεργία να σημειωθεί πως σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΛΣΤΑΤ τον Απρίλιο του 2013 προκύπτουν τα εξής στοιχεία :

**Πίνακας 8** Ποσοστό ανεργίας για το σύνολο του πληθυσμού για αρένες θηλής και για άτομα ηλικίας 15-29 ατόμων 2000-2012 (ΕΛΣΤΑΤ, 2013)

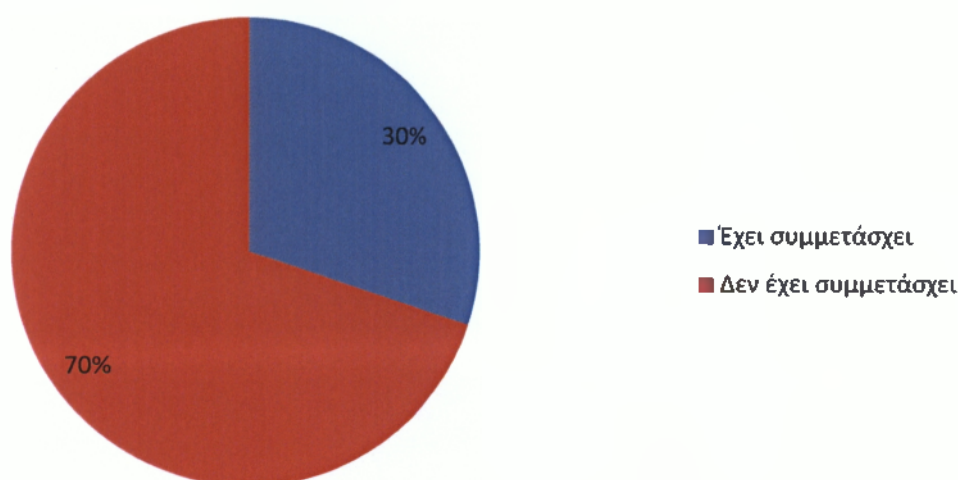
Έτος	Σύνολο	Αρένες	Θηλής	Άτομα Ηλικίας 15-29 ετών
2000	11,2	7,4	17	23
2001	10,4	6,9	15,9	21,5
2002	9,3	6,4	15,2	20,4
2003	10,2	6,0	14,3	19,5
2004	9,6	6,3	15,9	20,1
2005	9,6	5,8	15,2	18,8
2006	8,8	5,6	13,4	17,8
2007	8,1	5,0	12,6	17,0
2008	7,2	4,7	10,9	15,5
2009	8,9	6,3	12,5	17,7
2010	11,8	9,4	15,3	22,8
2011	16,3	13,7	20	32,9
2012	23,6	20,8	27,3	42,7



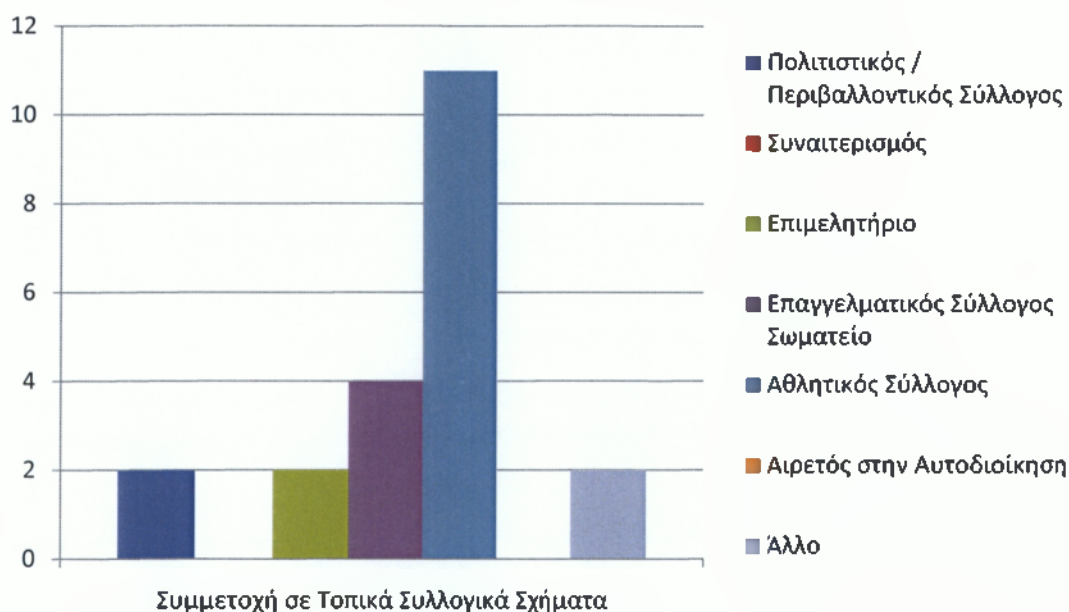
**Διάγραμμα 4** Δείκτες ανεργίας, (ΕΛΣΤΑΤ, 2013)



Στην ερώτηση «Συμμετείχατε ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα» δεκαέξι ερωτηθέντες απάντησαν πως έχουν συμμετάσχει σε τοπικά συλλογικά σχήματα. Σε αντίθεση με άλλους δήμους της περιφέρειας (που η συμμετοχή φτάνει 50%) τα ποσοστά αυτά είναι πολύ χαμηλά. Το γεγονός αυτό δικαιολογείται από την ανομοιογένεια του πληθυσμού και την έλλειψη συλλογικού πνεύματος που παρατηρείται στα μεγάλα αστικά κέντρα. Δύο από τα άτομα που απάντησαν θετικά το ένα συμμετέχει ενεργά 10 χρόνια και το άλλο έχει ξεκινήσει την δράση του εδώ και ένα χρόνο.



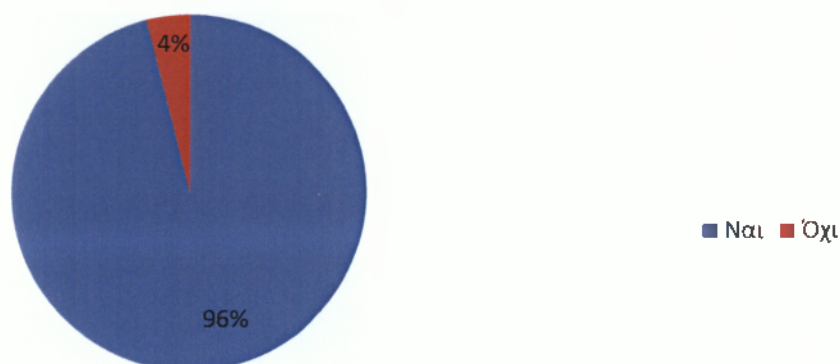
**Διάγραμμα 5** Συμμετοχή των πολιτών στις δημοτικές εκλογές (ερώτηση 6)



**Διάγραμμα 6** Στατιστικά στοιχεία συμμετοχής σε τοπικά συλλογικά σχήματα (ερώτηση 7)

### 3.3 Τμήμα Β Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α Βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ερωτήσεων σχετικά με βασικά ζητήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην ερώτηση «Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α΄βάθμιας Τοπικής αυτοδιοίκησης» θετικά απάντησαν οι 58 από τους 60 ερωτηθέντες. Σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής αυτά ποικίλουν και οι απαντήσεις μοιράζονται μεταξύ τοπικών και πολιτικών κινήτρων, ενώ ένα μικρό ποσοστό υποστηρίζει για συναισθηματικούς λόγους.



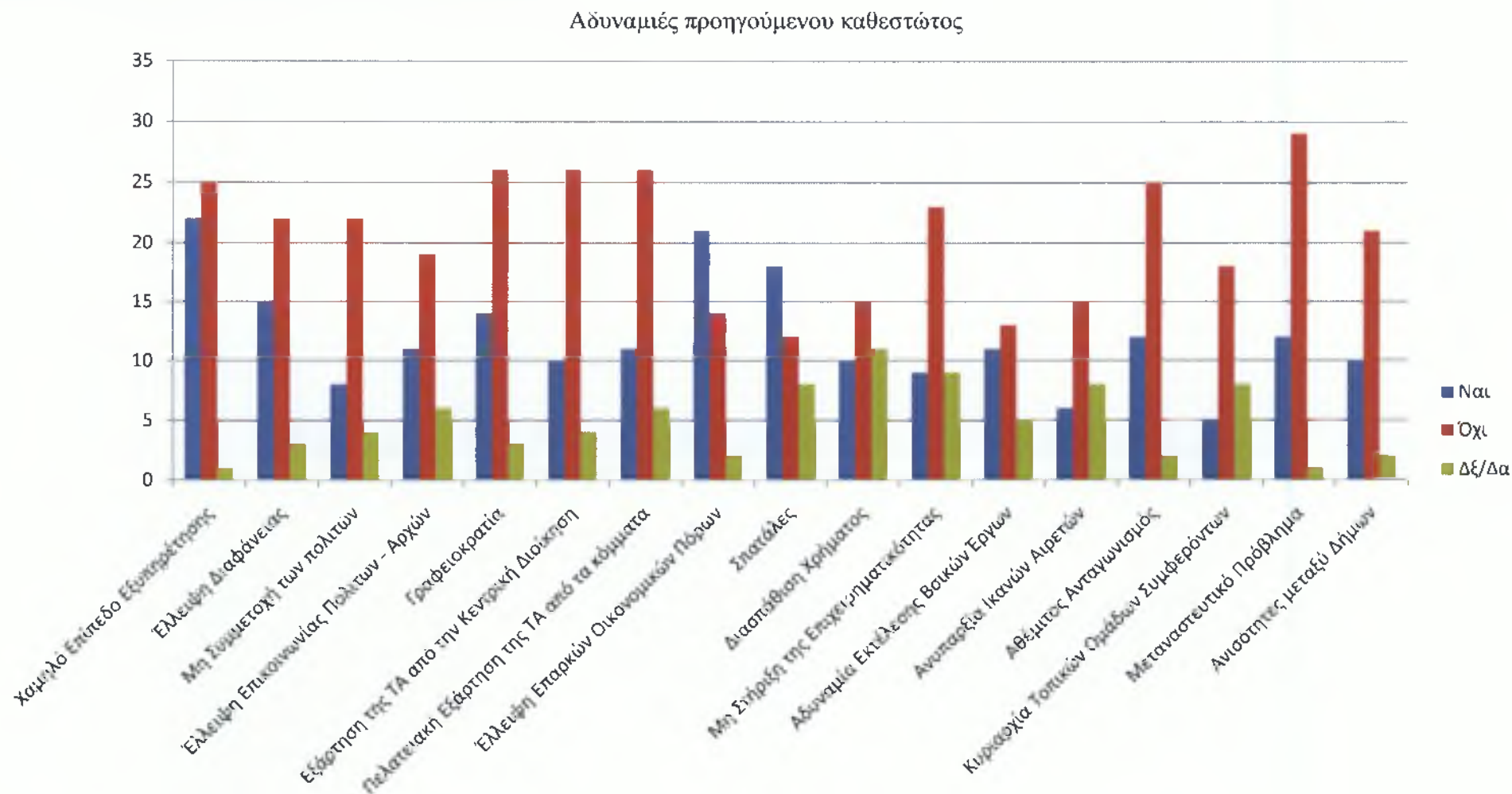
**Διάγραμμα 7** Ποσοστά συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές (ερώτηση 8)



**Διάγραμμα 8** Κίνητρα εκλογής ψηφοφόρου (ερώτηση 9)

Σχετικά με τους δύο ερωτηθέντες που δεν συμμετείχαν στις εκλογές δηλώνουν πως οι λόγοι για τους οποίους απείχαν ήταν για λόγους διαμαρτυρίας και αγανάκτησης.(ερώτηση 10) Από την ανάλυση των απαντήσεων στην ερώτηση

«Πείτε μας την άποψη σας για τα προβλήματα – αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς («Καποδίστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα Καλλικράτης», προκύπτουν πλήθος συμπερασμάτων.



Διάγραμμα 9 Αδυναμίες προηγούμενου καθεστώτος (ερώτηση 11)

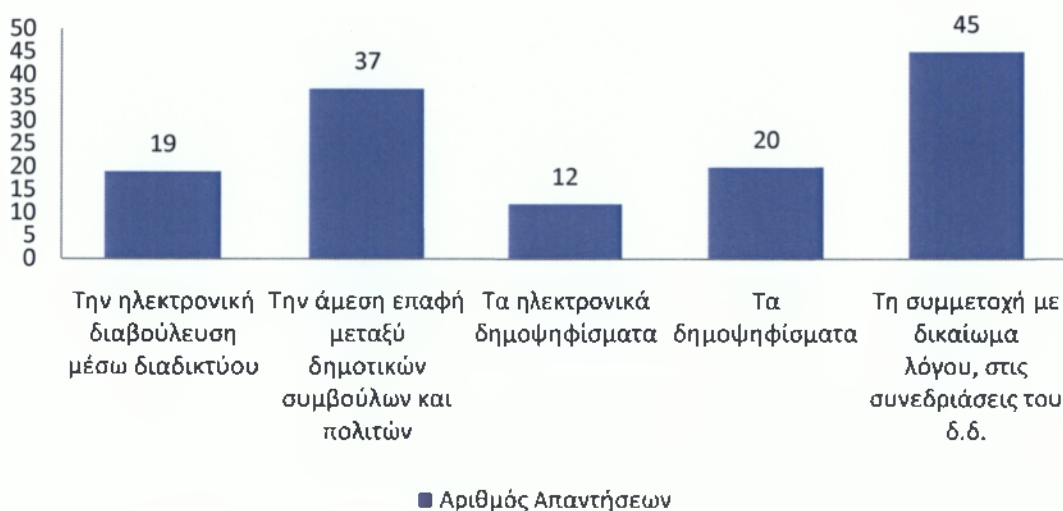
Από το παραπάνω σχεδιάγραμμα, παρατηρούμε σε ποια προβλήματα από αυτά που έχουν επιλέξει οι δημότες, περιμένουν βελτίωση με τον «Καλλικράτη», σε ποια όχι και σε ποια δεν ξέρουν/δεν απαντούν. Τελικώς διαφαίνεται πως ο πληθυσμός μοιράζεται μεταξύ αυτών που πιστεύει πως το νέο σύστημα θα επιφέρει αλλαγές στην τοπική αυτοδιοίκηση και σε αυτούς που διαφωνούν με την παραπάνω υπόθεση.

Στην ερώτηση «Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης» οι απαντήσεις διαμορφώνονται ως εξής

**Πίνακας 9** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 12)

Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	19
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	37
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	12
Τα δημοψηφίσματα	20
Τη συμμετοχή με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δ.σ.	45

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 10** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης (ερώτηση 12)

Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των πολιτών, αναζητούν τους παραδοσιακούς τρόπους συμμετοχής στα κοινά της πόλης, είτε μέσω συμμετοχής στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, είτε μέσω της άμεσης επαφής με τους αιρετούς.

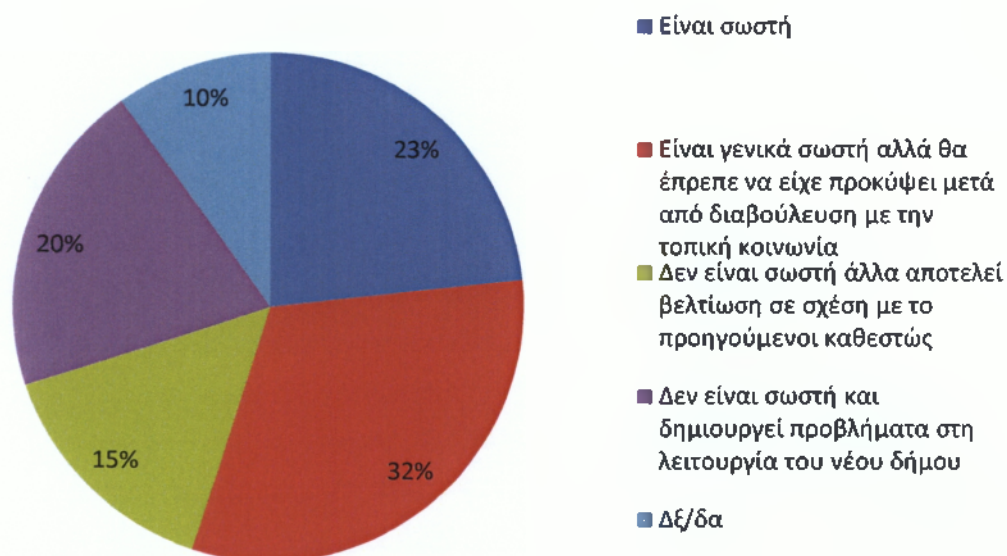
### 3.4 Τμήμα Γ. Εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης στο Δήμο σας

Στην ερώτηση «Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας» οι απαντήσεις καταγράφονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 10** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 13)

Είναι σωστή	14
Είναι γενικά σωστή αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία	19
Δεν είναι σωστή άλλα αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενοι καθεστώ	9
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου	12
Δξ/δα	6

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου

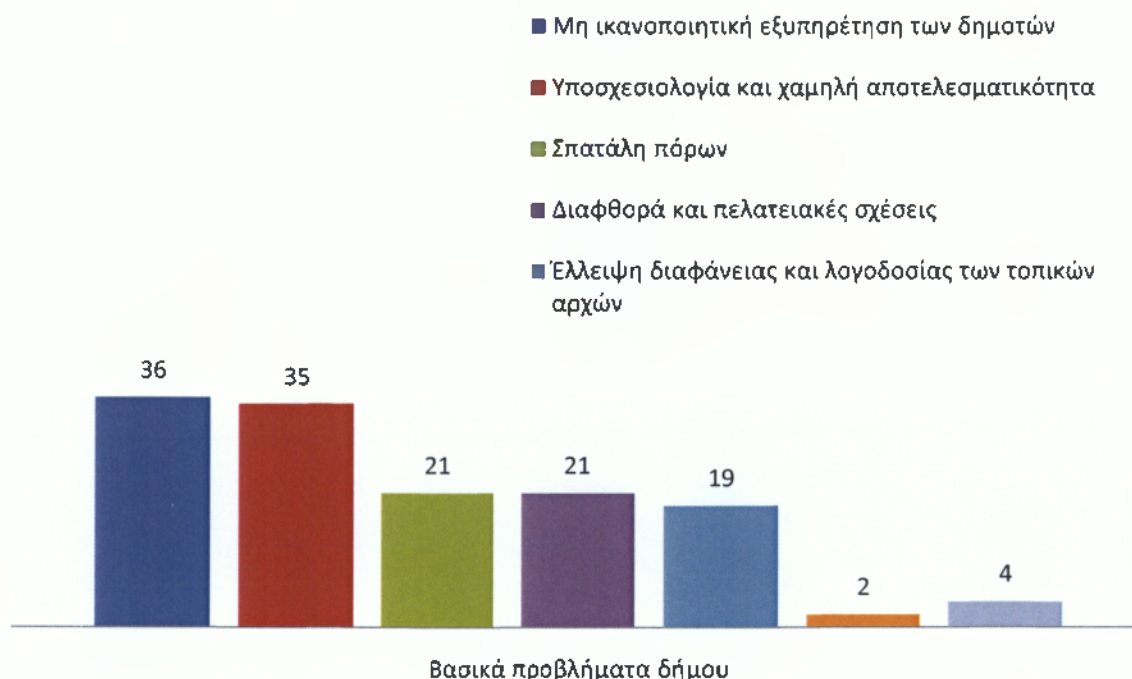


**Διάγραμμα 11** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης (ερώτηση 13)

Στην ερώτηση «Ποια θεωρείτε ως τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής;» οι πολίτες θεωρούν ως τα βασικότερα προβλήματα του δήμου την μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών και την αναξιοπιστία των πολιτικών. Αναλυτικότερα παρουσιάζεται στον κάτωθι πίνακα.

**Πίνακας 11** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 14)

<b>Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών</b> (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)	36
<b>Υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα</b> (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)	35
<b>Σπατάλη πόρων</b> (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)	21
<b>Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις</b> (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)	21
<b>Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών</b>	19
<b>Άλλο</b>	2
<b>Δξ/δα</b>	4



**Διάγραμμα 12** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

«Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία -πριν από τον «Καλλικράτη»»

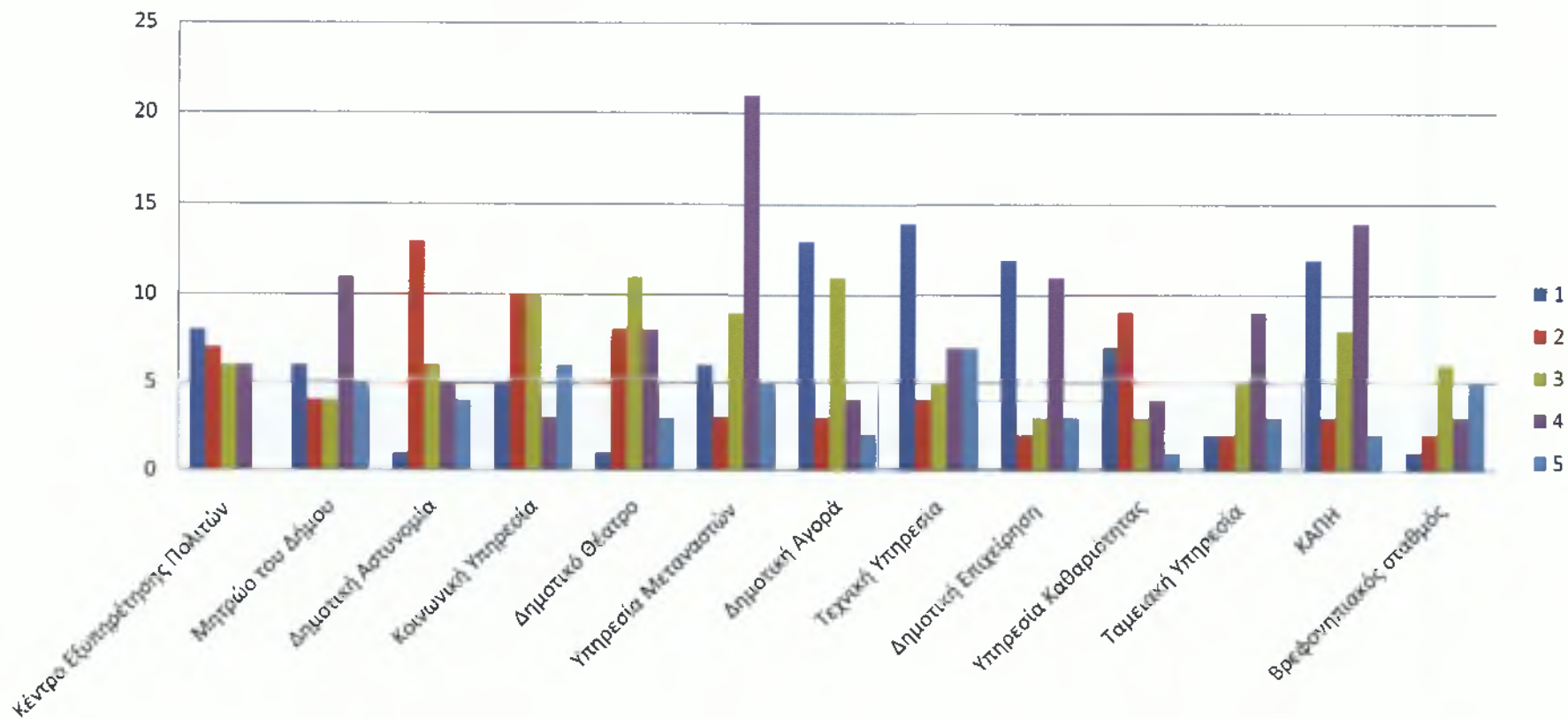
**Πίνακας 12** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 15)

	1	2	3	4	5
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών	8	7	6	6	0
Μητρώο του Δήμου	6	4	4	11	5
Δημοτική Αστυνομία	1	13	6	5	4
Κοινωνική Υπηρεσία	5	10	10	3	6
Δημοτικό Θέατρο	1	8	11	8	3
Υπηρεσία Μεταναστών	6	3	9	21	5
Δημοτική Αγορά	13	3	11	4	2
Τεχνική Υπηρεσία	14	4	5	7	7
Δημοτική Επιχείρηση	12	2	3	11	3
Υπηρεσία Καθαριότητας	7	9	3	4	1
Ταμειακή Υπηρεσία	2	2	5	9	3
ΚΑΠΗ	12	3	8	14	2
Βρεφονηπιακός σταθμός	1	2	6	3	5

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου

(Κλίμακα Αξιολόγησης : 1-Πολύ Καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

Στην συνέχεια παρουσιάζεται η διαγραμματική απεικόνιση των αποτελεσμάτων





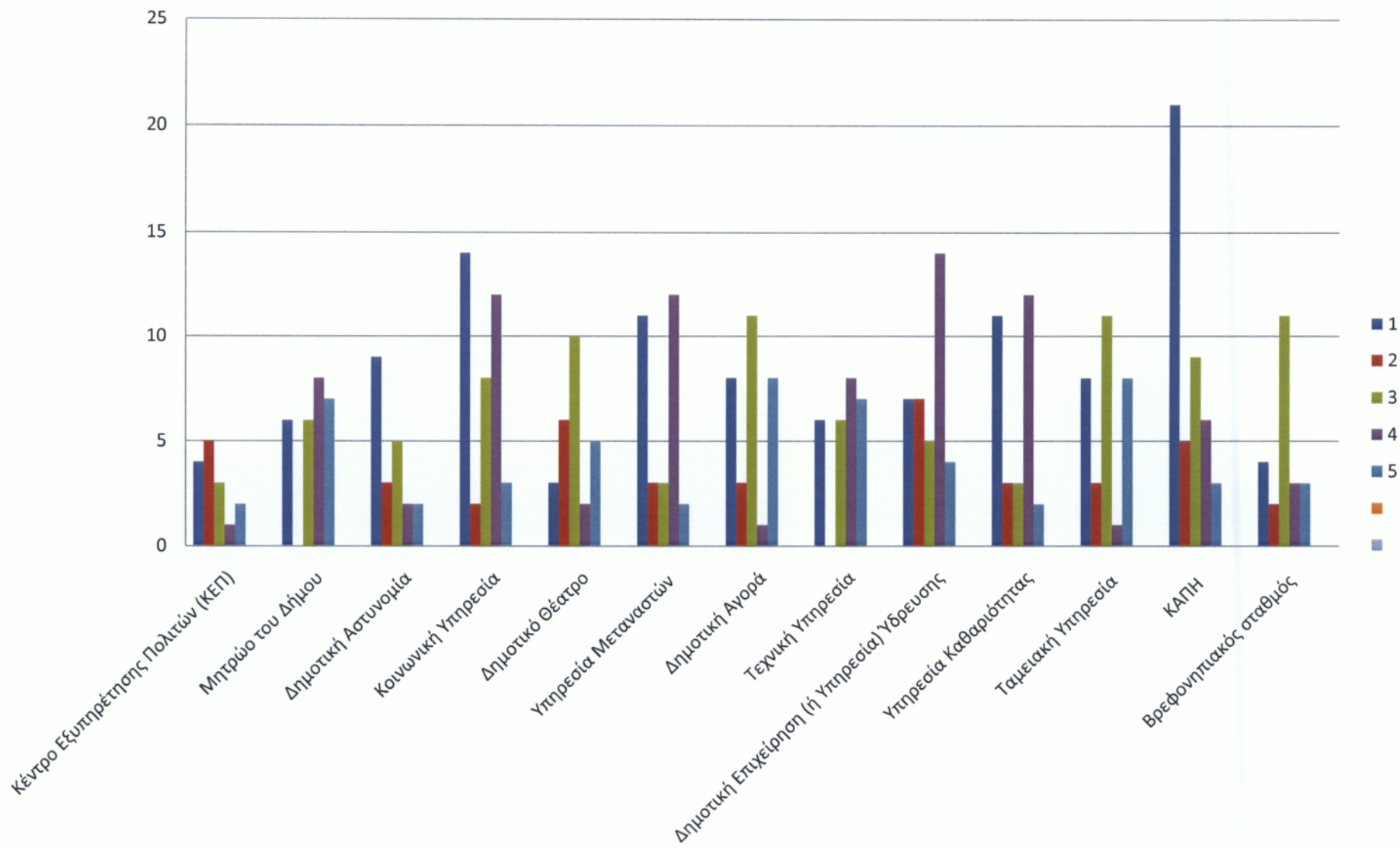
Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»

**Πίνακας 13** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 16)

	1	2	3	4	5
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	4	5	3	1	2
Μητρώο του Δήμου	6	0	6	8	7
Δημοτική Αστυνομία	9	3	5	2	2
Κοινωνική Υπηρεσία	14	2	8	12	3
Δημοτικό Θέατρο	3	6	10	2	5
Υπηρεσία Μεταναστών	11	3	3	12	2
Δημοτική Αγορά	8	3	11	1	8
Τεχνική Υπηρεσία	6	0	6	8	7
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης	7	7	5	14	4
Υπηρεσία Καθαριότητας	11	3	3	12	2
Ταμειακή Υπηρεσία	8	3	11	1	8
ΚΑΠΗ	21	5	9	6	3
Βρεφονηπιακός σταθμός	4	2	11	3	3

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου

(Κλίμακα Αξιολόγησης : 1-Πολύ Καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)



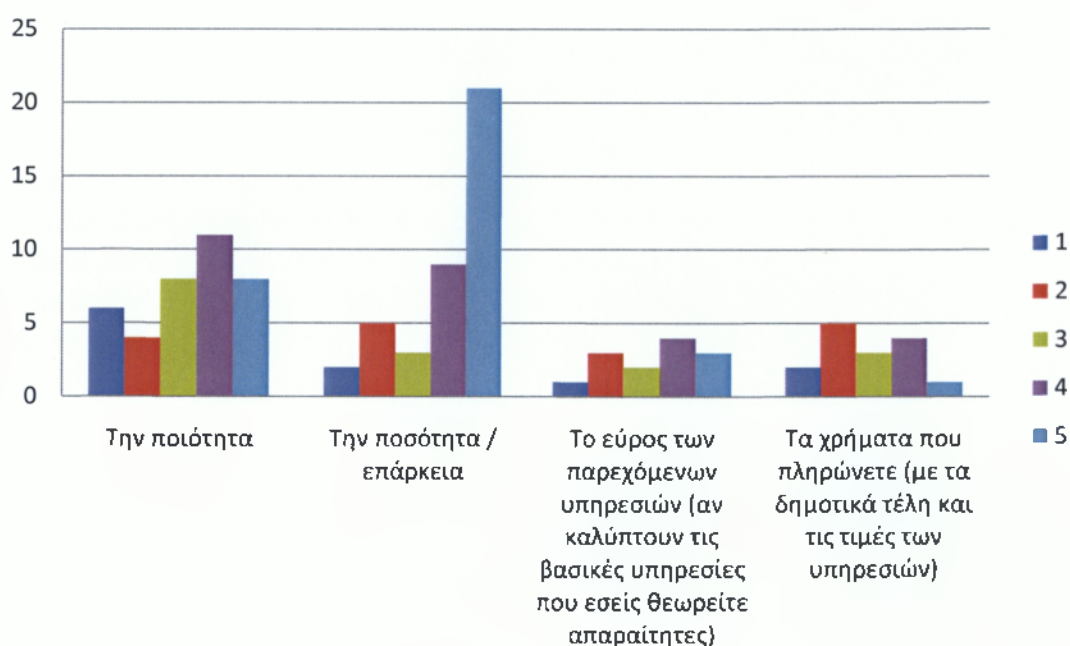
Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς

**Πίνακας 14** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 17)

	1	2	3	4	5
Την ποιότητα	6	4	8	11	8
Την ποσότητα / επάρκεια	2	5	3	9	21
Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που εσείς θεωρείτε απαραίτητες)	1	3	2	4	3
Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)	2	5	3	4	1

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου

(Κλίμακα Αξιολόγησης : 1-Πολύ Καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)



**Διάγραμμα 13** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

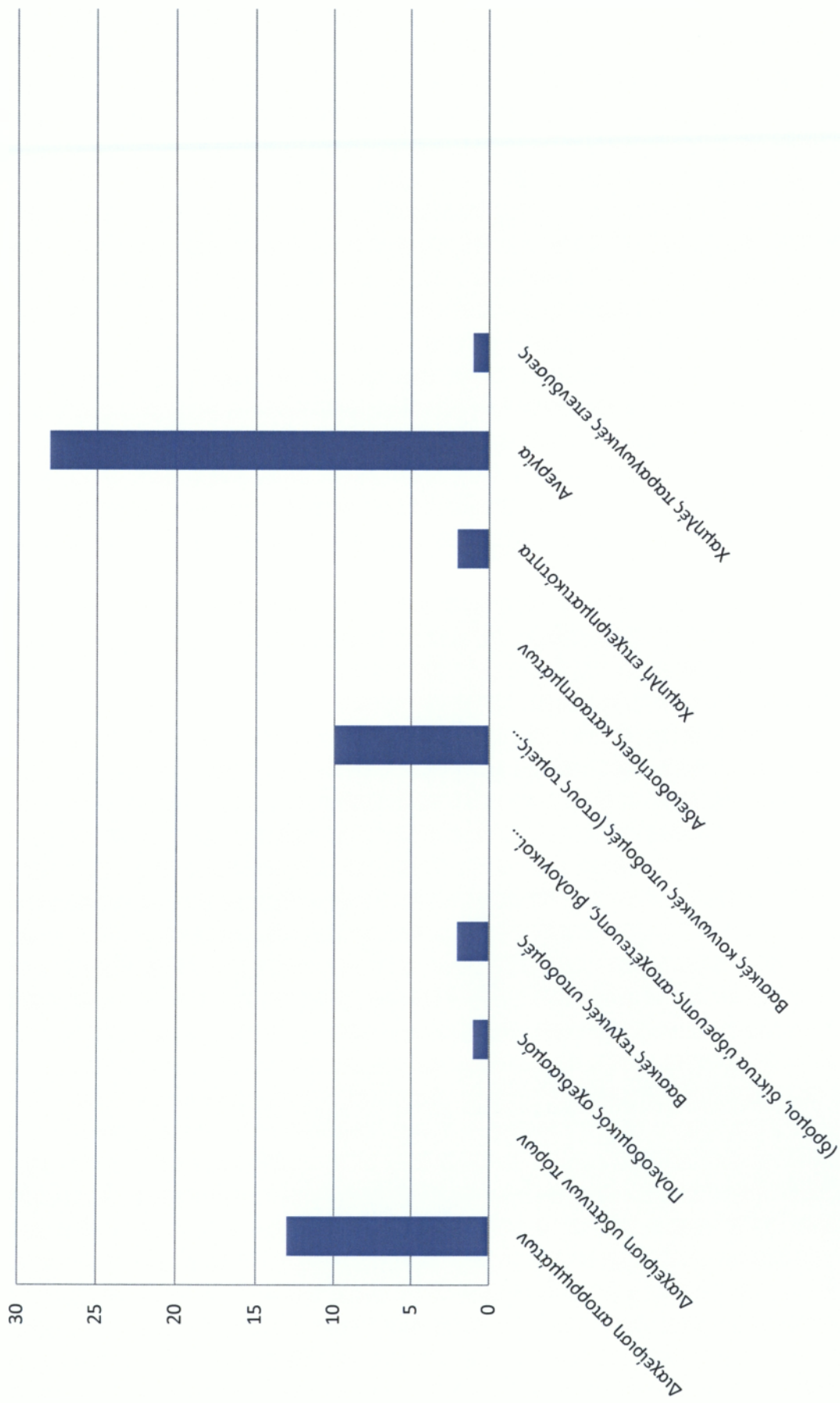
Στην ερώτηση «Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή;» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 15** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 18)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	13	14	7	9	2	4	3	5	1
Διαχείριση υδάτινων πόρων	0	2	5	3	11	5	6	7	16
Πολεοδομικός σχεδιασμός	1	5	4	8	9	10	12	4	4
Βασικές τεχνικές υποδομές	2	9	19	11	8	0	6	2	1
Βασικές κοινωνικές υποδομές	10	10	14	6	5	7	3	2	1
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	1	0	5	4	7	11	15	15
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	2	5	3	6	4	14	8	10	6
Ανεργία	28	7	4	9	5	2	1	1	0
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις	1	3	2	1	9	9	9	10	14
max απαντήσεων	28	14	19	11	11	14	12	15	16

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου

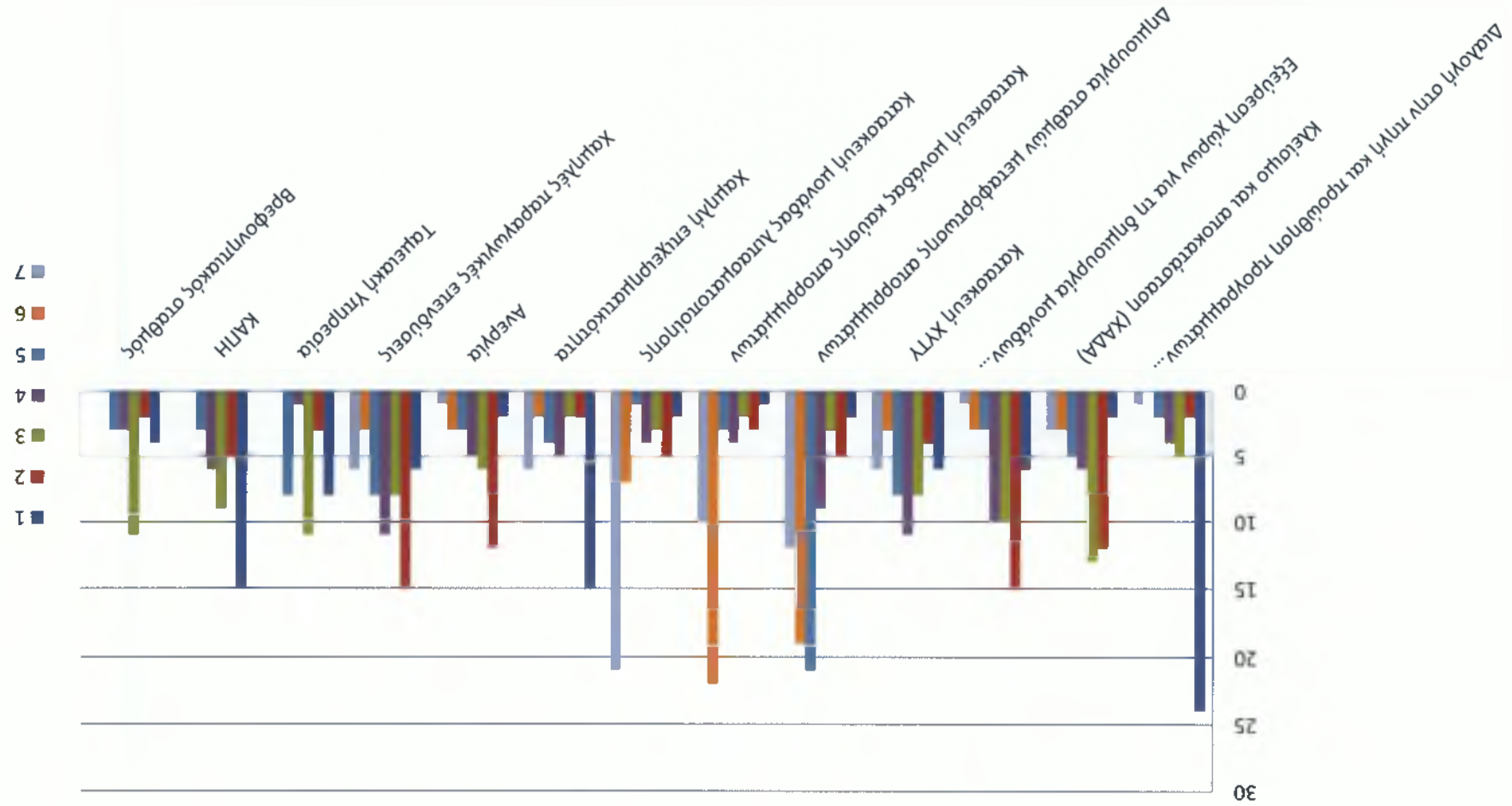
(Κλίμακα Αξιολόγησης :ανά προτεραιότητα)



Στην ερώτηση «Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 16** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 19)

	1	2	3	4	5	6	7
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	30	2	5	4	2	0	1
Κλείσιμο και αποκατάσταση (ΧΑΔΑ)	2	12	13	6	5	3	3
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	6	15	10	10	3	3	1
Κατασκευή ΧΥΤΥ	6	4	8	11	8	3	6
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	2	5	3	9	21	19	12
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	1	3	2	4	3	22	10
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	2	5	3	4	1	7	21

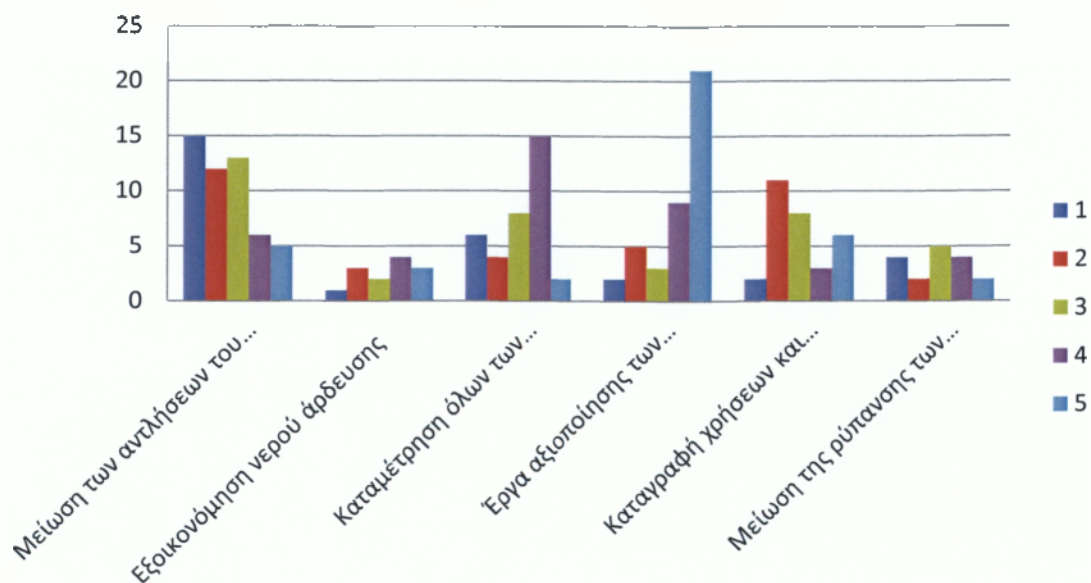


Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 17** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 20)

	1	2	3	4	5
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	15	12	13	6	5
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	1	3	2	4	3
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	6	4	8	15	2
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)	2	5	3	9	21
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	2	11	8	3	6
Μείωση της ρύπανσης των νερών	4	2	5	4	2

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



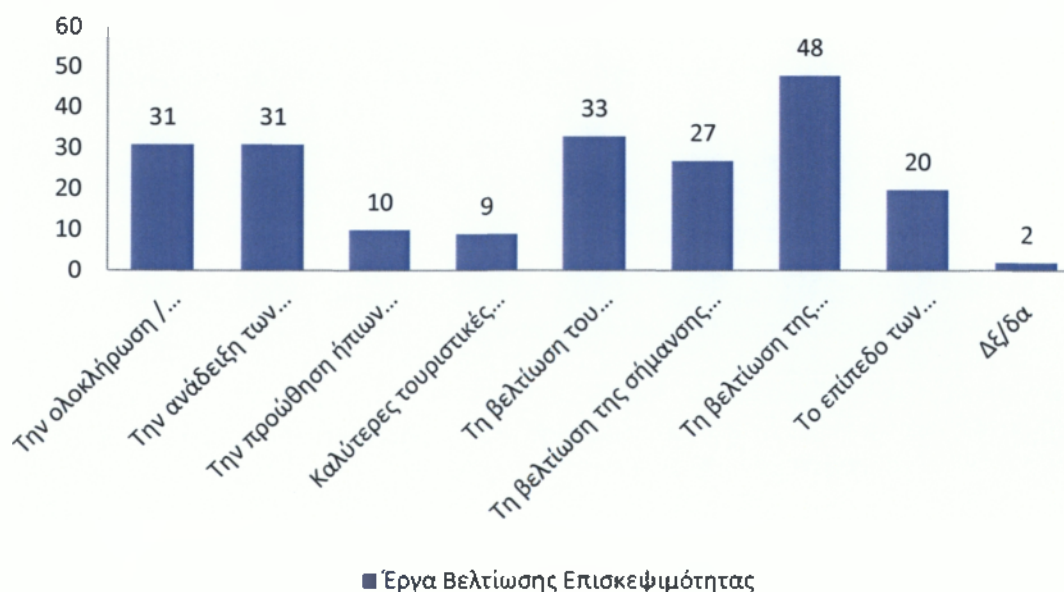


Στην ερώτηση «Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;» γίνεται προσπάθεια προσέγγισης της θέσης των πολιτών σχετικά την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

**Πίνακας 18** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 21)

Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	31
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	31
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	10
Καλύτερες τουριστικές υποδομές	9
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	33
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	27
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου	48
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)	20
Δξ/δα	2

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



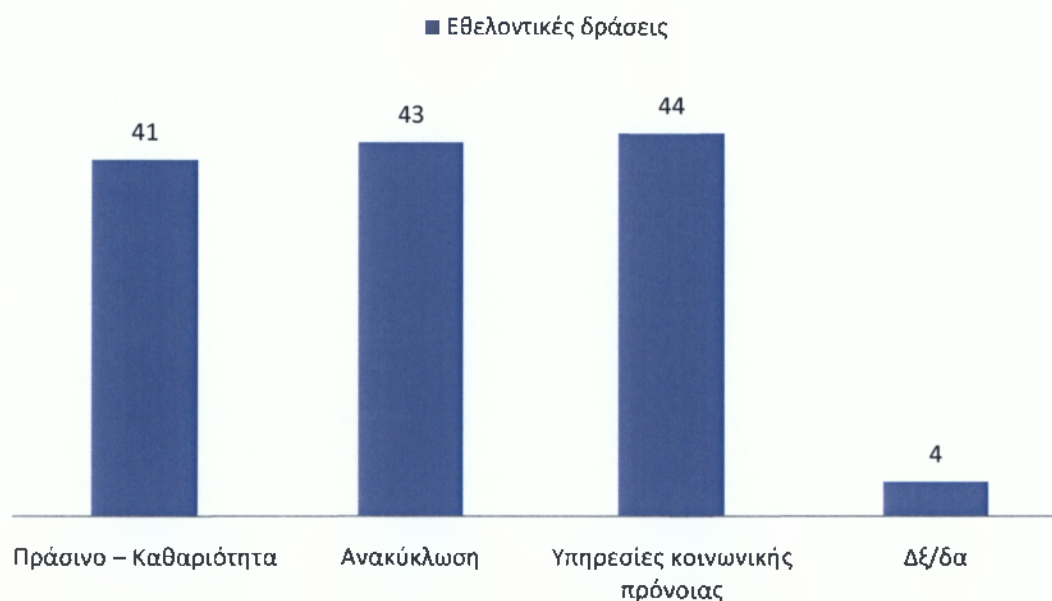
**Διάγραμμα 14** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Στην ερώτηση «Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας;» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 19** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 22)

Πράσινο – Καθαριότητα	41
Ανακύκλωση	43
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	44
Δξ/δα	4

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 15** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

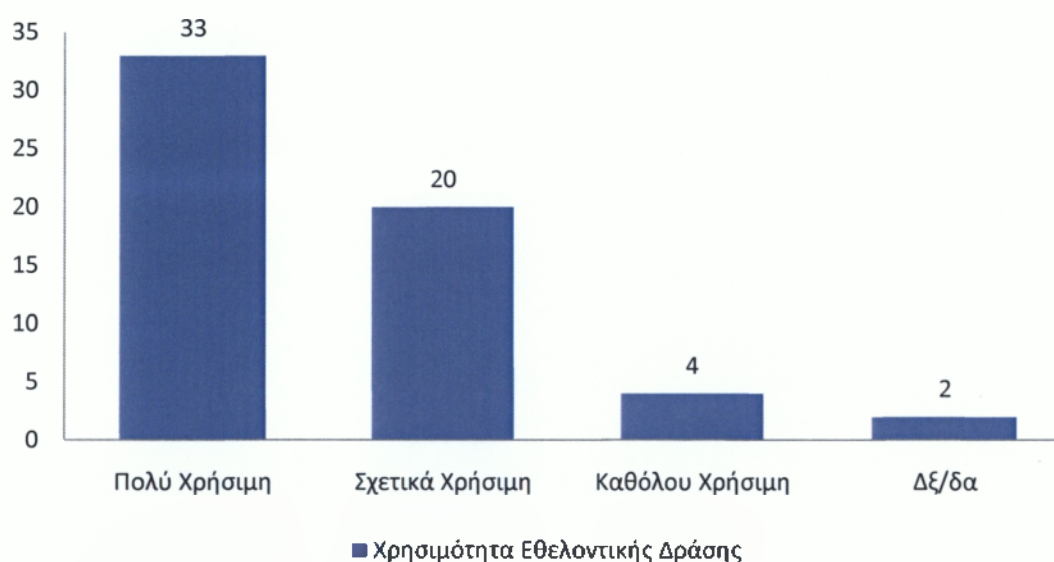
Οι απαντήσεις στην συγκεκριμένη ερώτηση είναι ισοκατακαταναμημένες. Το σύνολο του δείγματος επέλεξε δύο προτάσεις. Οι προτάσεις που τέθηκαν είναι άμεσα συνδεδεμένες και έτσι κάποια διάκριση μεταξύ τύπος θα ήταν δύσκολο να γίνει. Το σημαντικό συμπέρασμα που εξάγεται από την ερώτηση είναι ότι οι δημότες έχουν την αντίληψη ότι πρέπει να γίνουν εθελοντικές δράσεις και ο δήμος θα πρέπει να το εκμεταλλευτεί

Στην ερώτηση «Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 20** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 23)

Πολύ Χρήσιμη	33
Σχετικά Χρήσιμη	20
Καθόλου Χρήσιμη	4
Δε/δα	2

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 16** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης



Σε ποσοστό 56% οι πολίτες θεωρούν πως η χρησιμότητα των εθελοντικών δράσεων με την συμμετοχή των πολιτών είναι ιδιαίτερα σημαντική. Μόλις το 7% απάντησε πως οι εθελοντικές δράσεις δεν είναι καθόλου χρήσιμες. Το αποτέλεσμα της απάντησης δείχνει τα υψηλά ευαισθησίας των πολιτών σε ζητήματα συλλογικής δράσης

Στην ερώτηση «Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπíττον στις αρμοδιότητες των δήμων» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 21** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 24)

Ναι, υπό προϋποθέσεις	41
Όχι	14
Δξ/δα	5

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 17** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Από τις απαντήσεις του δείγματος καταγράφεται η άποψη ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού τάσσεται υπέρ των συνεργασιών μεταξύ του δήμου και ιδιωτικών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα σε ποσοστό 68% συμφωνούν με αυτή την σύμπραξη υπό προϋποθέσεις, ενώ το 23% του δείγματος είναι αντίθετο σε ένα τέτοιο εγχείρημα.

Στην ερώτηση «Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 22** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 25)

Συλλογή απορριμμάτων	20
Επεξεργασία απορριμμάτων	23
Υπηρεσίες υγείας	14
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	8
Υπηρεσίες κατάρτισης	16
Πολιτιστικές υπηρεσίες	18
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα)	10
Δξ/δα	1



**Διάγραμμα 18** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Οι πολίτες δείχνουν είναι θετικοί σε κινήσεις ιδιωτικοποιήσεων. Το αποτέλεσμα είναι απόρροια της κακής ποιότητας υπηρεσιών που λαμβάνουν αλλά και από το γεγονός ότι το μόνο ένα μικρό ποσοστό του δείγματος 8% απασχολείται στον δημόσιο τομέα.

Στην συνέχεια του ερωτηματολογίου επιχειρείται να αξιολογηθεί η παρούσα εκλεγμένη δημοτική αρχή. Η ερώτηση που τέθηκε είναι «Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή;»

**Πίνακας 23** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 26)

	Ναι	Όχι	Δξ/δα
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	33	14	0
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	21	14	12
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	20	16	11
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	14	22	11
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση	6	25	16
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)	22	14	11

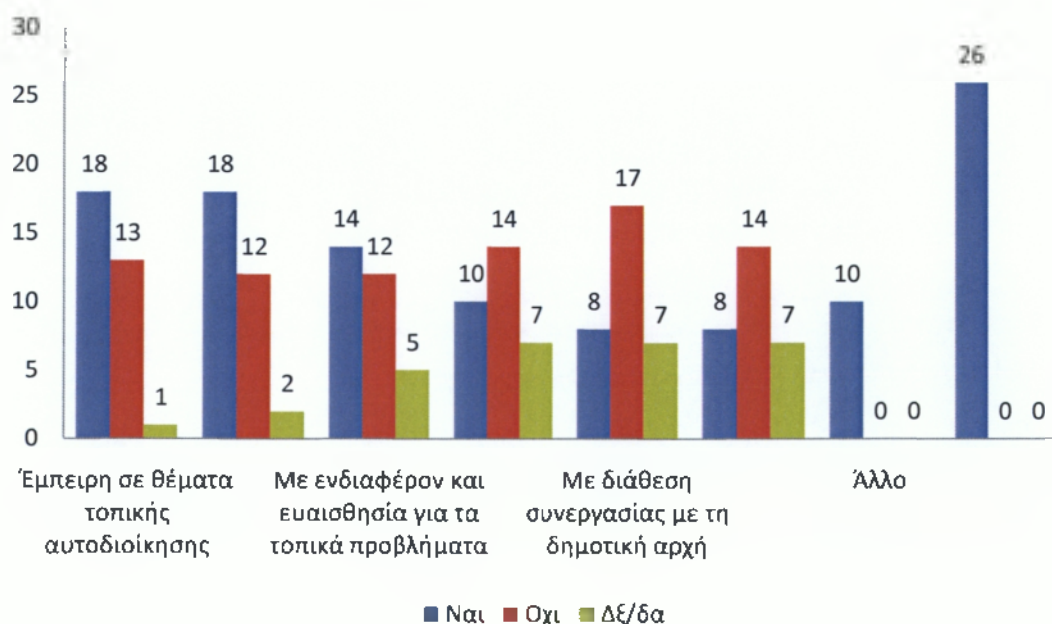


**Διάγραμμα 19** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Σχετικά με την ερώτηση «Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη αντιπολίτευση (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου);» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 24** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 27)

	Ναι	Οχι	Δξ/δα
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	18	13	1
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	18	12	2
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	14	12	5
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	10	14	7
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή	8	17	7
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)	8	14	7
Άλλο	10	0	0
Δξ/δα	26	0	0



**Διάγραμμα 20** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

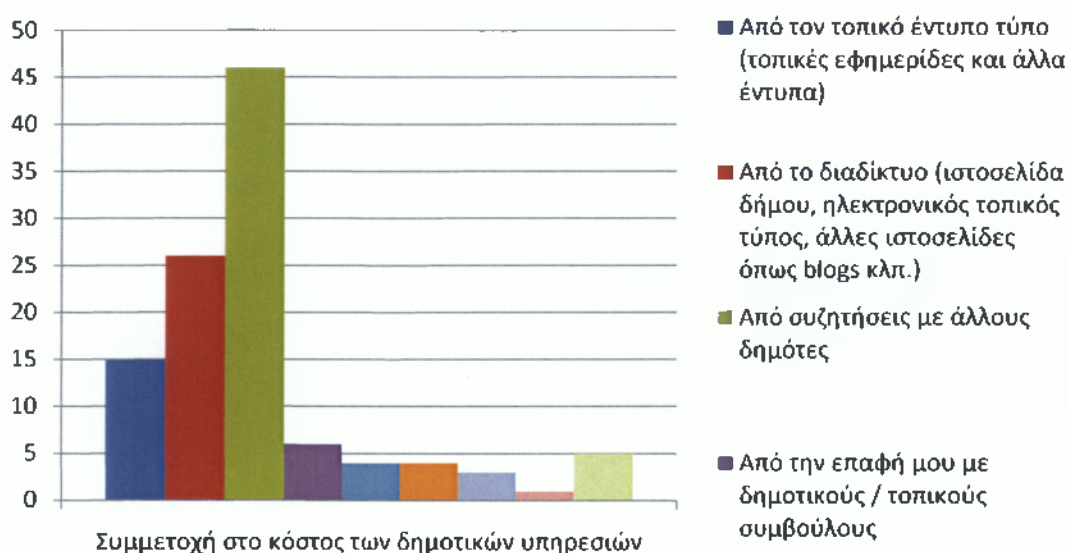
### 3.5 Τμήμα Δ. Εξατομικευμένες Ερωτήσεις

Σχετικά με την ερώτηση «Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας;» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 25** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 28)

Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)	15
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)	26
Από συζητήσεις με άλλους δημότες	46
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους	6
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια	4
Από το τοπικό ραδιόφωνο	4
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	3
Άλλο	1
Δεν ενημερώνομαι	5

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 21** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης



Σχετικά με την ερώτηση «Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 26** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 29)

Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες	47
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους	11
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα	5
Δεν εκφράζω την άποψή μου	7
Δεν απαντώ	1

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 22** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

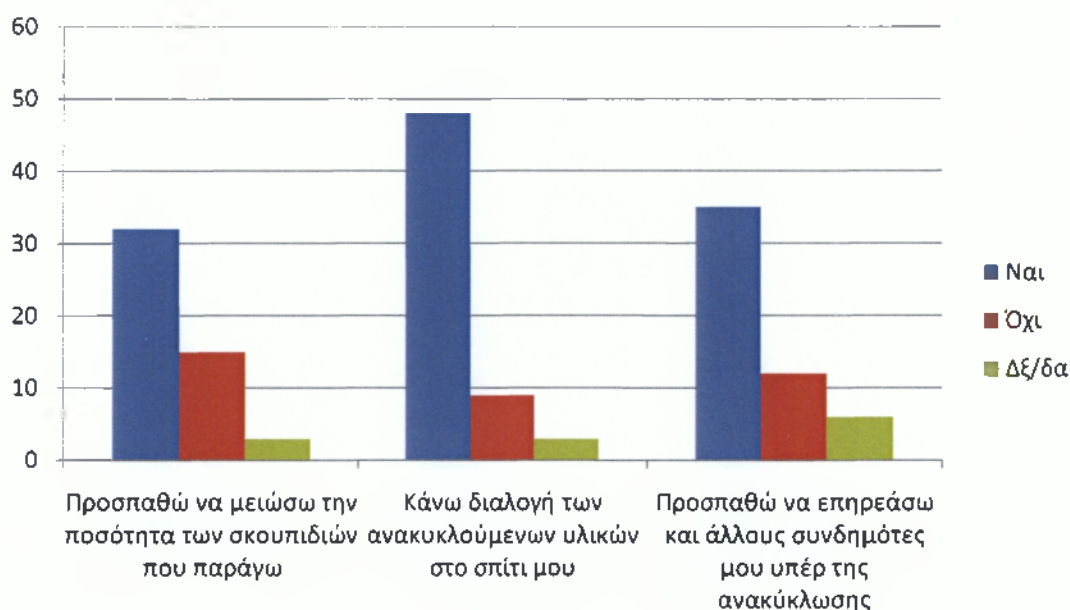
Το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων δεν έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν την γνώμη τους και να ακουστεί αυτή δημόσια. Το μεγαλύτερο ποσοστό θίγει τα ζητήματα που τον απασχολούν σε ιδιωτικές συζητήσεις οι οποίες σπανίως φτάνουν στους αιρετούς και τους αρμόδιους

Σχετικά με την ερώτηση «Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 27** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 30)

	Ναι	Όχι	Δξ/δα
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω	32	15	3
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου	48	9	3
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης	35	12	6

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 23** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Από τις απαντήσεις των δημοτών διαφαίνεται μια συνειδητοποιημένη στάση σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα. Αναφορικά με τους χώρους απόθεσης απορριμμάτων σημειώνεται πως η ευρύτερη περιοχή της Αθήνας εξυπηρετείται από τον ΧΥΤΑ που βρίσκεται στο δήμο Άνω Λιοσίων. Εντός των ορίων του δήμου δεν λειτουργεί ΧΥΤΑ, ούτε χώρος απλής χωματερής και δεν καταγράφονται «μεγάλοι» χώροι

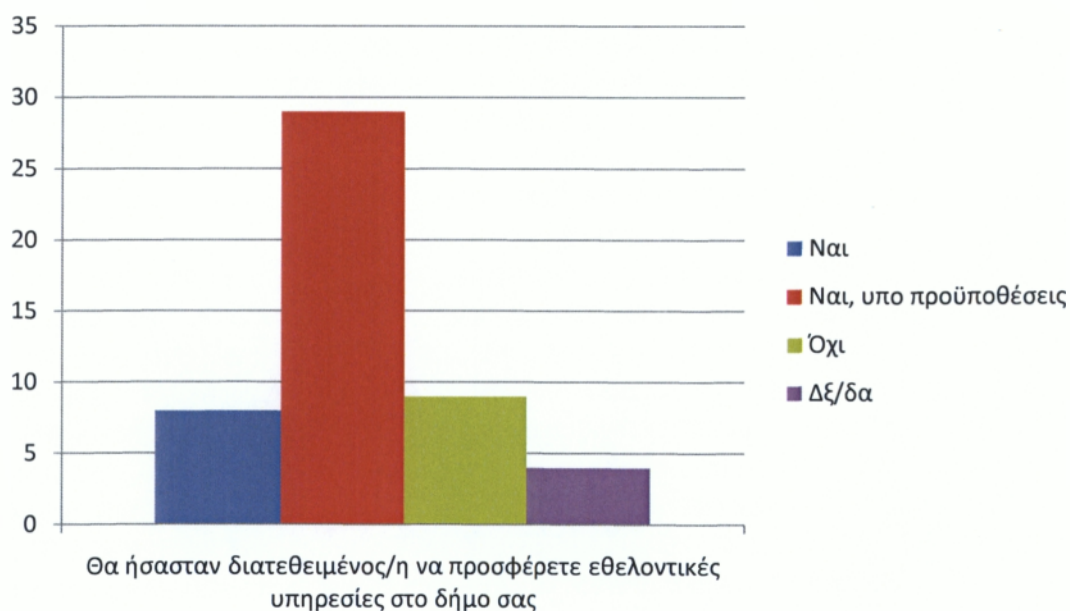
ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων, οι οποίοι θα δημιουργούσαν προβλήματα στη δημόσια υγεία

Σχετικά με την ερώτηση «Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

**Πίνακας 28** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 31)

Ναι	8
Ναι, υπο προϋποθέσεις	29
Όχι	9
Δξ/δα	4

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



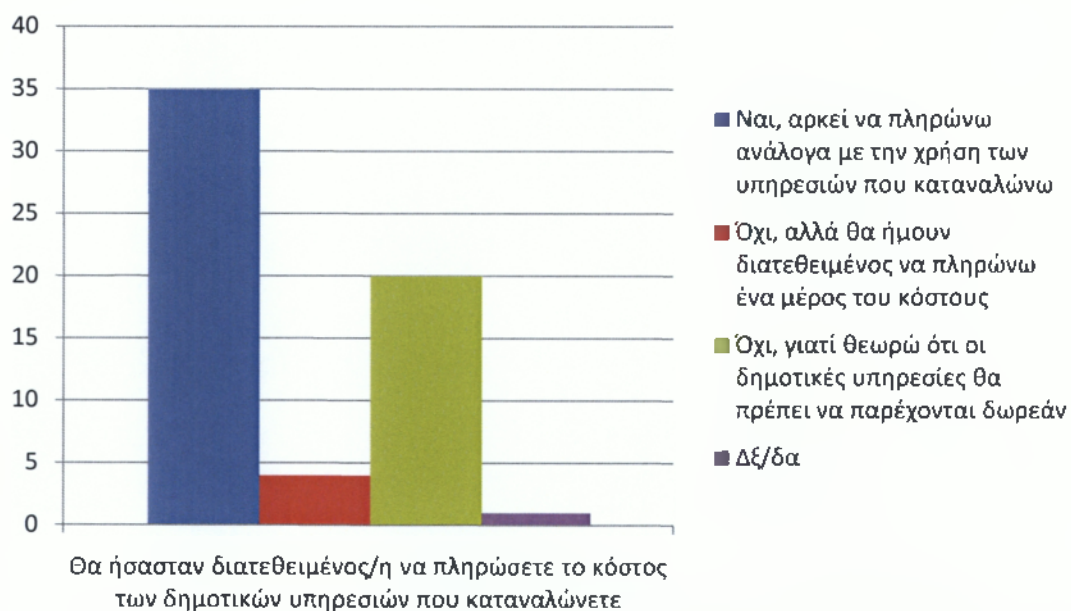
**Διάγραμμα 24** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Σχετικά με την ερώτηση «Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε;» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 29** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 32)

Ερώτηση	Θετική απάντηση
Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με την χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω	35
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος να πληρώνω ένα μέρος του κόστους	4
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν	20
Δξ/δα	1

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



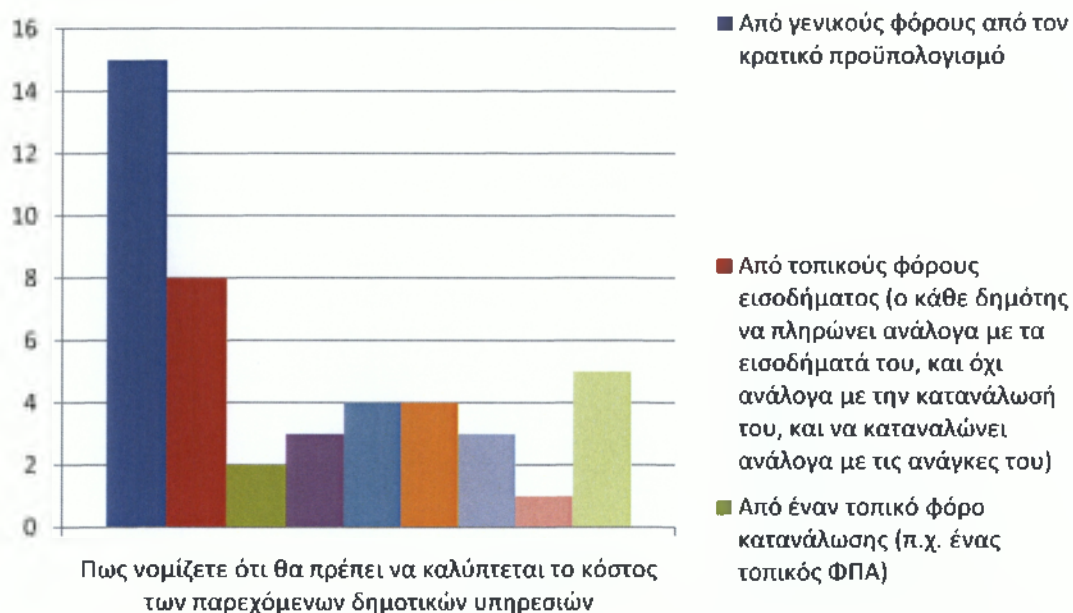
**Διάγραμμα 25** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

Σχετικά με την ερώτηση «Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών» καταγράφηκαν οι απαντήσεις που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

**Πίνακας 30** Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 33)

Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό	15
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)	8
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)	2
Δέ/δα	3

Πηγή : Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου



**Διάγραμμα 26** Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης

### 3.6 Ανάλυση Swot

Η ανάλυση SWOT είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο χρησιμοποιείται για την καταγραφή των αδύναμων σημείων μίας επιχείρησης, οργανισμού ή και περιοχής, καθώς και των απειλών που εμφανίζονται, την καταγραφή και ανάπτυξη των δυνατών σημείων αυτών και τη χάραξη πολιτικών με βάση αυτά, ώστε να αξιοποιηθούν σωστά οι μελλοντικές ευκαιρίες. Με τον τρόπο αυτό αποκτάται πληροφορία και γνώση, μειώνεται το ρίσκο κατά τη διαδικασία λήψης πρωτοβουλιών και δύνανται να μετατραπούν τυχόν απειλές σε ευκαιρίες μέσω μελετημένων και στρατηγικού τύπου αποφάσεων. Πιο συγκεκριμένα, με την ανάλυση SWOT μελετώνται τα δυνατά (Strengths) και αδύνατα (Weaknesses) σημεία μίας επιχείρησης, οργανισμού ή και περιοχής, καθώς και οι ευκαιρίες (Opportunities) και οι απειλές (Threats) που εμφανίζονται. Τα δυνατά και αδύνατα σημεία αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον της χωρικής οντότητας, καθώς προκύπτουν από τους πόρους που αυτή διαθέτει.

Συνοπτικά και σχηματικά η ανάλυση SWOT απεικονίζεται ως εξής:

**Πίνακας 31** Στοιχεία της Ανάλυσης SWOT

<b>Strength:</b> δύναμη = πόροι ή ικανότητες ενός οργανισμού που μπορεί να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του.	<b>Weakness:</b> αδυναμία = περιορισμοί, ελαττώματα ή απώλειες στην οργάνωση, που εμποδίζουν τον οργανισμό στην επίτευξη των στόχων του.
<b>Opportunity:</b> ευκαιρία = οποιαδήποτε ευνοϊκή κατάσταση, αλλαγή, ή συγκυρία στο εξωτερικό περιβάλλον που μπορεί να ωφελήσει τον οργανισμό.	<b>Threat:</b> κίνδυνος = οποιαδήποτε δυσμενής κατάσταση στο περιβάλλον του οργανισμού, που μπορεί να αποβεί καταστροφική στην επίτευξη της στρατηγικής του ή στην επιβίωσή του.

Η ανάλυση SWOT επιδιώκει τη μείωση της αβεβαιότητας ως προς την εφαρμογή μιας συγκεκριμένης αναπτυξιακής πολιτικής, δράσης ή προγράμματος σε μια γεωγραφική ενότητα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συμβάλλει στον εντοπισμό

κυρίαρχων και κρίσιμων προσδιοριστικών παραγόντων - εσωτερικών και εξωτερικών – που επηρεάζουν την επιτυχία της αναπτυξιακής πολιτικής.

### 3.6.1 Δυνατά Σημεία (S)

Στα δυνατά σημεία της περιοχής συγκαταλέγονται τα εξής :

- Υπαρξη μόνιμων με αναγνωρισιμότητα πολιτιστικών εκδηλώσεων
- Υπαρξη Νοσοκομείου
- Υπαρξη σημαντικών αθλητικών διοργανώσεων με διεθνή διάσταση (μπάσκετ, beach-βόλλευ)
- Ύπαρξη αξιόλογων αθλητικών υποδομών
- Ύπαρξη και λειτουργία δομών Βοήθεια Στο Σπιτι
- Ύπαρξη ΚΑΠΗ
- Γειτνίαση με το κέντρο της Αθήνας
- Ικανοποιητική εμπειρία και Τεχνογνωσία σε υλοποίηση Κοινοτικών Προγραμμάτων
- Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης έργων
- Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης δικτύων μέσω Η/Υ(GIS)
- Συμμετοχή σε ANET, Φορέα Διαχείρισης Απορριμμάτων κλπ
- Ικανοποιητική εμπειρία και Τεχνογνωσία σε υλοποίηση Κοινοτικών Προγραμμάτων
- Δυνατότητα αξιοποίησης σύγχρονου Η/Μ εξοπλισμού
- Δυνατότητα εφαρμογής Προγραμμάτων Ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Εμπειρία και τεχνογνωσία προσωπικού
- Ικανοποιητική σχέση εσόδων/δαπανών
- Δυνατότητα συστηματικής κοστολόγησης όλων των έργων και δραστηριοτήτων του δήμου
- Υψηλή πιστοληπτική ικανότητα δήμου για σύναψη δανείων
- Ικανοποιητική αξιοποίηση και απορρόφηση πόρων από Κοινοτικά και Εθνικά Προγράμματα

### 3.6.2 Αδύνατα Σημεία (W)

Στα αδύνατα σημεία της περιοχής συγκαταλέγονται τα εξής :

- Ανεπαρκής προστασία περιβάλλοντος-έλλειψη μηχανισμών ελέγχου
- Έλλειμμα στον τομέα ανακύκλωσης απορριμμάτων
- Ρύπανση από την λειτουργία της κεντρικής αγοράς Αθηνών
- Κυκλοφοριακή συμφόρηση
- Ρύπανση παραλιακής ζώνης από κτηνοτροφία και μικρή αξιοποίηση παραλιακής ζώνης
- Έλλειψη ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων
- Χαμηλό επίπεδο περιβαλλοντικής συνείδησης των κατοίκων
- Ανομοιογένεια πληθυσμού
- Υψηλό ποσοστό μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού
- Υψηλό ποσοστό ανεργίας, ιδίως των νέων και των γυναικών
- Ελλείψεις στην οργάνωση μηχανισμού ελέγχου περιβαλλοντικών παραμέτρων και καθαρισμού- επιτήρησης κοινόχρηστων χώρων από απορρίμματα
- Χαμηλό επίπεδο πρόληψης - επιτήρησης δασών από πυρκαγιές
- Αδυναμίες στις υπηρεσίες/φορείς: τεχνική υπηρεσία κοινωνικής φροντίδας, Υπηρεσία Προγραμματισμού, Φροντίδας βρεφών και ηλικιωμένων, υποστήριξης μεταναστών, Κοινοφελή Επιχείρηση και Νομικό Πρόσωπο του Δήμου,
- Αδυναμίες στις διαδικασίες Προγραμματισμού
- Ανάγκη καλύτερης οργάνωσης των διαδικασιών διαβούλευσης με τους πολίτες(ενημέρωση
- πολιτών, καταγραφή προτάσεων, αξιολόγηση αναγκών, διαχείριση παραπόνων)
- Ανάγκη βελτίωσης διαδικασιών λογοδοσίας, διαφάνειας, συμμετοχής πολιτών στη λήψη αποφάσεων
- Ανάγκη ενίσχυσης εθελοντισμού
- Ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης στη διαδικασία ένταξης του δήμου σε Ελληνικά και διεθνή δίκτυα δήμων
- Ανάγκη καλύτερης οργάνωσης/ αξιοποίησης εθελοντισμού
- Έλλειψη προσωπικού στις υπηρεσίες /Φορείς



- Ανάγκη αναβάθμισης των γνώσεων και της ενημέρωσης του ανθρώπινου δυναμικού του δήμου(αιρετών και προσωπικού)
- Ανάγκη υποκίνησης προσωπικού
- Ανάγκη ανάπτυξης νέων υπηρεσιών υποστήριξης σε θέματα πληροφορικής και τεκμηρίωσης
- Ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης της πληροφορικής τεχνολογίας για την βελτίωση της παραγωγικότητας των γραφείων
- Ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών διαβούλευσης με τους πολίτες(ενημέρωση πολιτών, καταγραφή προτάσεων, αξιολόγηση αναγκών, διαχείριση παραπόνων)
- Βελτίωση διαδικασιών λογοδοσίας, διαφάνειας, συμμετοχής πολιτών στη λήψη αποφάσεων
- Ανάγκη συγκέντρωσης των υπηρεσιών σε νέο σύγχρονο κτίριο
- Ανάγκη ορθολογικοποίησης των τελών και βελτίωσης των μηχανισμών είσπραξης
- Ανάγκη ειδικής μέριμνας για ασθενέστερες τάξεις
- Ελλιπής κοστολόγηση υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του δήμου
- Ανάγκη καλύτερης αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας

### 3.6.3 Απειλές (Τ)

Στις απειλές που αντιμετωπίζει η περιοχή συγκαταλέγονται τα εξής :

- Η δυσμενής οικονομική συγκυρία μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην υλοποίηση των έργων προστασίας-διαχείρισης του περιβάλλοντος ή να υποβαθμίσει την περιβαλλοντική διάσταση στην υλοποίηση των έργων
- Η ρύπανση μπορεί να υπονομεύσει την ανάπτυξη του τουρισμού
- Η δυσμενής οικονομική συγκυρία μπορεί να αναστείλει την υλοποίηση των απαραίτητων έργων
- Στα πλαίσια της διακοπής χρηματοδότησης του ΒΣΣ να σταματήσει τη λειτουργία του
- Η διεθνής και ελληνική οικονομική συγκυρία
- Η μείωση των χρηματοδοτήσεων προς τις επιχειρήσεις

- Ο διεθνής και εγχώριος ανταγωνισμός σε συνδυασμό με τη διάρθρωση των επιχειρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε κλείσιμο πολλές επιχειρήσεις
- Η οικονομική συγκυρία περιορίζει τη δυνατότητα καλύτερης στελέχωσης και οργάνωσης του δήμου
- Οι περιορισμοί των προσλήψεων
- Η μεγάλη έκταση του δήμου
- Καθυστερήσεις ή διακοπή χρηματοδότησης δομών του δήμου από Κεντρικούς Φορείς ή Κοινοτικά Προγράμματα
- Η οικονομική συγκυρία περιορίζει τη δυνατότητα καλύτερης στελέχωσης και οργάνωσης του δήμου
- Οι περιορισμοί των προσλήψεων
- Καθυστερήσεις ή διακοπή χρηματοδότησης δομών του δήμου από Κεντρικούς Φορείς ή Κοινοτικά Προγράμματα

### **3.6.4 Ευκαιρίες (Ο)**

Μια συνήθης προσέγγιση εντοπισμού των ευκαιριών έγκειται στην ανασκόπηση των Δυνάμεων και τη διερεύνηση της δυναμικής τους για άνοιγμα ευκαιριών. Εναλλακτικά, ανασκοπούνται οι Αδυναμίες και διερευνάται η δυνατότητα αξιοποίησης ευκαιρίας μέσω της εξάλειψης των. Για παράδειγμα, η μείωση του τεχνολογικού κόστους σε έναν τομέα, αποτελεί ευκαιρία για μια περιοχή ή οικονομία της οποίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα αυτό.

- Η ύπαρξη του ΕΣΠΑ και του ΠΑΑ
- Η λειτουργία του Συνδέσμου διαχείρισης απορριμμάτων και η έναρξη Προγραμμάτων ανακύκλωσης
- ΕΣΠΑ-ΕΠΑΑ
- Ως συνέπεια της κρίσης ενίσχυση χρηματοδοτήσεων και δράσεων σε τομείς κοινωνικής προστασίας- πρόνοιας
- Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων ποιότητας
- Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας(ν. 3230/04)

- Δυνατότητα παρακολούθησης πολλών σεμιναρίων και συνεδρίων που υλοποιούνται από ΠΕΔ, ΚΕΔΕ, ΕΕΤΑΑ, Υπουργεία αλλά και Ιδιωτικούς φορείς
- Δυνατότητα παροχής κινήτρων στους υπαλλήλους

Οι άξονες προτεραιότητας για τις πολιτικές που προβλέπονται για την επόμενη δεκαετία είναι :

- Προβολή της Πολιτιστικής ταυτότητας: «Η Αθήνα – Μεσογειακή Πρωτεύουσα αναδεικνύει τη διαχρονικότητα του πολιτισμού»
- Έμφαση στις πολιτικές Κοινωνικής συνοχής
- Ανασυγκρότηση του Παραγωγικού ιστού
- Ενδυνάμωση και Αναδιανομή των Πόρων αστικής ανάπτυξης
- Περιορισμός της Εκτός σχεδίου δόμησης
- Ολοκλήρωση «Πράσινων τόξων» και «Οικολογικών διαδρόμων»
- Αστική Αναζωογόνηση, με Ανακύκλωση γης και οικοδομής
- Τόνωση της Κεντρικότητας
- Ενίσχυση της Βιώσιμης κινητικότητας
- Στροφή προς το Θαλάσσιο μέτωπο
- Βελτίωση του Συστήματος χωρικού σχεδιασμού και διακυβέρνησης

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Καθώς μελετήσαμε το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, πρόγραμμα «Καλλικράτης» και οι αλλαγές που αυτό επέφερε στις δομές της αυτοδιοίκησης των Δήμων Νίκαιας και Αγίου Ιωάννη Ρέντη προέκυψαν συμπεράσματα και παρατηρήσεις τόσο από την θεωρητική έρευνα όσο και από την ανάλυση του ερωτηματολογίου.

Όπως προέκυψε από την βιβλιογραφική ανάλυση η κατάργηση των νομαρχιών, η συνένωση δήμων και η αντικατάσταση των κρατικών περιφερειών από άλλες, στα ίδια όρια, με αιρετό όμως περιφερειάρχη, είχαν σαν αποτέλεσμα τεράστιες αλλαγές σε επίπεδο αρμοδιοτήτων. Αναλυτικά, οι δήμοι πλέον ασχολούνται με θέματα όπως ανέγερση σχολείων, ένταξη μεταναστών (αλλά όχι άσκηση της γενικής μεταναστευτικής πολιτικής), πολεοδομία, δημόσια υγεία, λαϊκές αγορές και άδειες καταστημάτων.

Οι νέες περιφέρειες είναι υπεύθυνες για την κατασκευή, τον έλεγχο και τη συντήρηση των δημόσιων έργων, και δη των οδικών αξόνων (με εξαίρεση των 5 μεγαλύτερων της χώρας). Επίσης, για τις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες, τη διαχείριση κοινοτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και τη διαχείριση των αποβλήτων. Τομείς όπως ενέργεια-βιομηχανία, τουρισμός, εκπαίδευση και πολιτισμός, γεωργία-κτηνοτροφία-αλιεία, αλλά και η πολιτική προστασία ανήκουν επίσης στο χώρο ευθύνης των περιφερειών.

Προσπαθώντας να περιγράψουμε τις διαφορές μεταξύ των δύο ενοτήτων του Καλλικρατικού Δήμου Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη καταλήγουμε στα εξής

- Η Δημοτική Ενότητα Νίκαιας βρίσκεται στις παρυφές του όρους Αιγάλεω γι' αυτό από βορρά προς νότο έχει μεγάλες υψομετρικές διαφορές, ενώ η μορφολογία του εδάφους στη Δημοτική Ενότητα Αγ.Ι.Ρέντη είναι επίπεδη.
- Η Δημοτική Ενότητα Νίκαιας έχοντας περίπου διπλάσια έκταση από τη Δημοτική Ενότητα Αγ.Ι.Ρέντη, έχει περίπου εξαπλάσιο πληθυσμό. Αυτό συμβαίνει γιατί η πρώτη είναι πυκνοδομημένη, ενώ η δεύτερη έχει μεγάλες ακάλυπτες εκτάσεις

Από τα δημοσιευμένα στοιχεία για τον Δήμο προκύπτει ότι ο κύριος όγκος του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον τριτογενή τομέα και ένα μεγάλο μέρος αυτών των απασχολουμένων είναι αλλοδαποί.

Η συμπλήρωση 60 ερωτηματολογίων από δημότες του Δήμου οδηγεί στην διεξαγωγή κάποιων συμπερασμάτων.

Από την **πρώτη ενότητα** ερωτήσεων, που αφορά τα στοιχεία των ερωτώμενων παρατηρούμε τα εξής:

- 1) Το δείγμα ήταν ισοκαταναμημένο ως προς το φύλλο. Ελήφθησαν απαντήσεις από 30 άντρες και 30 γυναίκες.
- 2) Οι δημότες που απάντησαν καλύπτουν όλη τη γκάμα των ηλικιών, από 20 έως 64 ετών διαμορφωμένα σε 4 ομάδες, καθεμία από τις οποίες είχε πληθυσμό 15 άτομα συν πλην ένα. Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης των ανθρώπων που απάντησαν, οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι (ΑΕΙ/ΤΕΙ).
- 3) Ως προς την απασχόληση, η πλειοψηφία των ερωτώμενων εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, ποσοστό 35%, ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό, κυρίως νέων ηλικιών, είναι άνεργο, ποσοστό 20%. Ελάχιστοι είναι οι εργάτες και μηδενικό το ποσοστό των γεωργών όπως είναι φυσικό
- 4) Σημαντικό είναι το ποσοστό που συμμετέχει στο κοινά (30%), μέσω της συμμετοχής του σε κάποιο πολιτιστικό, περιβαλλοντικό, αθλητικό ή κάποιο άλλο σύλλογο. Από αυτό το 30% του συνόλου, το μεγαλύτερο μέρος του (52%) συμμετέχει σε κάποιο αθλητικό σύλλογο της περιοχής, ενώ επίσης δεν υπήρξε κανένας ερωτώμενος που να συμμετέχει σε κάποιο συνεταιρισμό.

Στην **δεύτερη ενότητα** ερωτήσεων, που αφορά την αξιολόγηση θεσμικού πλαισίου Α' βαθμιας αυτοδιοίκησης, παρατηρούμε ότι:

- 1) Μικρό ήταν το ποσοστό που δεν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α' βαθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ποσοστό 4%, οι περισσότεροι για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα. Το 57% των δημοτών που ψήφισε στις εκλογές, ψήφισε τοπικά κριτήρια και το 35% ψήφισε με πολιτικά κριτήρια
- 2) Από τα πιο σημαντικά προβλήματα-αδυναμίες του δήμου με το προηγούμενο καθεστώς Τοπικής Αυτοδιοίκησης («Καποδίστριας»), αναδεικνύεται από την

πλειονηφία των ερωτώμενων το μεταναστευτικό, το οποία δεν περιμένει βελτίωση με τον «Καλλικράτη». Στην συνέχεια ακολούθησαν το χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης, η γραφειοκρατία και η πελατειακή εξάρτηση των αιρετών από τα πολιτικά κόμματα.

- 3) Στο θέμα της συμμετοχής των πολιτών στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης διαφαίνεται πως αναζητούν παραδοσιακούς τρόπους συμμετοχής στα κοινά της πόλης, είτε μέσω συμμετοχής στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, είτε μέσω της άμεσης επαφής με τους αιρετούς.

Στην **τρίτη ενότητα**, που αφορά την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο, παρατηρούμε ότι:

- 1) Η γενική άποψη που καταγράφεται σχετικά με την συνένωση που εφαρμόστηκε στον δήμο είναι πως ορθώς επράχθη. Συγκεκριμένα σε ποσοστό 32% του δείγματος κρίνεται σωστή αλλά υποστηρίζεται πως θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία. Σε ποσοστό 23% οι δημότες κρίνουν απολύτως σωστή την συνένωση ενώ ένα ποσοστό 20% θεωρεί ότι η συνένωση έχει δημιουργήσει προβλήματα στην λειτουργία του νέου δήμου.
- 2) Στην ερώτηση που αφορά τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής οι ερωτώμενοι προσανατολίστηκαν προς την μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση τους (36 άτομα) και την υποσχισιολογία των πολιτικών (35 άτομα).
- 3) Κατά την αξιολόγηση του προηγούμενου συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης οι πολίτες θεωρούν πως υπήρχαν αρκετά προβλήματα στην Υπηρεσία Μεταναστών, στα ΚΑΠΗ και οι Δημοτικές επιχειρήσεις. Αντίστοιχα δηλώνουν πως ήταν ικανοποιημένοι από την λειτουργία του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών και της Δημοτικής Αστυνομίας.
- 4) Απο την αξιολόγηση του συστήματος Καλλικράτη στα όσα χρόνια εφαρμόζεται προκύπτει ότι οι πωλήτες συνεχίζουν να είναι δυσαρεστημένοι από την Υπηρεσία Μεταναστών, από το Μητρώο του Δήμου και την δημοτική Επιχείρηση.

- 5) Όσον αφορά την ικανοποίηση των πολιτών από τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον δήμο αυτές κρίνονται σε γενικές γραμμές από κακές έως μέτριες. Οι απαντήσεις παρουσιάζουν μεγάλη ανομοιογένεια που πιθανώς οφείλεται στα μεγάλα ποσοστά δξ/δα που καταγράφηκαν
- 6) Τα κρίσιμα ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με προτεραιότητα από την δημοτική αρχή είναι η ανεργεία, οι βασικές τεχνικές υποδομές καθώς και η διαχείριση απορριμάτων.
- 7) Στο ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων η λύση της διαλογής στην πηγή αποτελεί την επικρατέστερη απάντηση. Η διαλογή στην πηγή, έχει πράγματι διαπιστωθεί πως είναι η πλέον αποδοτική λύση στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων και η εφαρμογή της αυτή την περίοδο γίνεται μόνο στο Δήμο Ελευσίνας.
- 8) Αντίστοιχα στο ζήτημα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων οι πολίτες θεωρούν πως η καλύτερη εφαρμόσιμη λύση είναι η μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού.
- 9) Σχετικά με τα μέτρα που θα βελτιώσουν την επισκεψιμότητα στον δήμο οι πολίτες θεώρησαν έως μείζονα ζητήματα την βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου καθώς και τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος.
- 10) Στα θέματα εθελοντισμού οι πολίτες θεωρούν πως θα μπορούσαν να υλοποιηθούν δράσης εξίσου στην καθαριότητα την ανακύκλωση και τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας. Αντίστοιχα σε ποσοστό 56% οι πολίτες θεωρούν πως η χρησιμότητα των εθελοντικών δράσεων με την συμμετοχή των πολιτών είναι ιδιαίτερα σημαντική. Μόλις το 7% απάντησε πως οι εθελοντικές δράσεις δεν είναι καθόλου χρήσιμες. Το αποτέλεσμα της απάντησης δείχνει τα υψηλά ευαισθησίας των πολιτών σε ζητήματα συλλογικής δράσης
- 11) Όσον αφορά το ζήτημα της σύμπραξης του δήμου με ιδιωτικές εταιρείες από τις απαντήσεις του δείγματος καταγράφεται η άποψη ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού τάσσεται υπέρ των συνεργασιών. Συγκεκριμένα σε ποσοστό 68% συμφωνούν με αυτή την σύμπραξη υπό προϋποθέσεις, ενώ το 23% του δείγματος είναι αντίθετο σε ένα τέτοιο εγχείρημα.. Το αποτέλεσμα είναι απόρροια της κακής ποιότητας υπηρεσιών που λαμβάνουν αλλά και από το γεγονός ότι το μόνο ένα μικρό ποσοστό του δείγματος 8% απασχολείται στον

δημόσιο τομέα. Η επεξεργασία των απορριμμάτων αποτελεί την πρώτη επιλογή του δείγματος ως προς την εκχώρηση σε κάποια ιδιωτική επιχείρηση

12) Στην ερώτηση αξιολόγησης της δημοτικής αρχής γενικά θεωρείται έμπειρη με αξιόλογα και ικανά στελέχη και με διάθεση συνεργασίας. Τα αποτελέσματα της ερώτησης δικαιώνουν τους αιρετούς του δήμου, ενώ έρχονται σε μερική αντίφαση με την γενικότερη άποψη των δημοτών για τη διαχείριση του δήμου τους. Σχετικά με την αντιπολίτευση κρίνεται και αυτή εξίσου έμπειρη και με διάθεση συνεργασίας.

Στην **τέταρτη** και τελευταία ενότητα ερωτήσεων, που αποτελείται από εξατομικευμένες ερωτήσεις, παρατηρούμε ότι:

- 1) Η πλειονότητα του πληθυσμού ενημερώνεται για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα του δήμου από συζητήσεις με άλλους δημότες και ορισμένοι από το διαδίκτυο, άτομα κυρίως νέων ηλικιών, ενώ υπάρχουν και ελάχιστοι που ενημερώνονται από τον τοπικό έντυπο τύπο και από την επαφή τους με δημοτικούς/τοπικούς συμβούλους.
- 2) Η πλειοψηφία των ερωτώμενων εκφράζει την άποψή της για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες, ενώ ελάχιστοι εκφράζουν την άποψή τους στις επαφές τους με τους δημοτικούς συμβούλους.
- 3) Από πλευράς πολιτών υπάρχει ευαισθητοποίηση ως προς το θέμα της ανακύκλωσης και γενικά ως προς την περιβαλλοντική πολιτική.
- 4) Παράλληλα το σύνολο του πληθυσμού περάν ενός ποσοστού 8% πιστεύει πως θα πρέπει να υπάρξουν εθελοντικές δράσεις και ο δήμος να κινητοποιήσει τους πολίτες σε περιβαλλοντικά ζητήματα
- 5) Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων θα ήταν διατεθειμένο να πληρώσει το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών ανάλογα με αυτό που καταναλώνει, οι υπόλοιποι θεωρούν ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν και αν αυτό δεν είναι εφικτό τα κεφάλαια να συλλέγονται από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό

Η οργανωτική συγκρότηση του δήμου ιδίως μετά την εφαρμογή του Προγράμματος ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ, απαιτεί συμπληρώσεις και βελτιώσεις, τόσο σε διαδικασίες όσο



και σε ανθρώπινο δυναμικό. Ιδιαίτερες αδυναμίες εντοπίζονται στους τομείς Περιβάλλοντος, Προγραμματισμού, Κοινωνικών Υπηρεσιών(ιδίως στη σημερινή οικονομική συγκυρία), διαβούλευσης με τους πολίτες και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το Νομικό πρόσωπο και η Κοινοφελής Επιχείρηση, απαιτούν οργάνωση και περαιτέρω στελέχωση.

Τέλος από τα οικονομικά στοιχεία του Δήμου προκύπτει ότι η ελλιπής και κατακερματισμένη στέγαση των υπηρεσιών του δήμου στην έδρα συνιστά πρόβλημα και συντονισμού των Υπηρεσιών.Επιτακτική είναι επίσης η ανάγκη ορθολογικοποίησης των τελών και βελτίωσης των μηχανισμών είσπραξης αλλά και κοστολόγησης υπηρεσιών. Ο τεχνικός εξοπλισμός είναι ικανοποιητικός αλλά ζητούμενο είναι η ορθολογικότερη αξιοποίησή του και η ολοκλήρωση του προσωπικού για την λειτουργία του.

Η σημερινή οικονομική συγκυρία ωστόσο αποτελεί τροχοπέδη στην αντιμετώπιση των αναγκών οργανωτικής και στελεχιακής ανασυγκρότησης του δήμου, ενώ επιβάλλει την αναζήτηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, όπως αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων, αξιοποίηση του θεσμού ΣΔΙΤ, ανάθεση υπηρεσιών σε εξωτερικούς συνεργάτες με αντίστοιχη παραχώρηση εσόδων κλπ.

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**el.wikipedia.org** [Βιβλίο].

**www.kallikratis.yves.gr** [Βιβλίο].

**www.wikimania.com** [Βιβλίο].

**Β. Γκίζα Β** Διοικητική Αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών ενός ΟΤΑ Β' βαθμού. Η Περίπτωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας. Χαλκίδα [Βιβλίο]. - Αθήνα : Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 2010.

**Βατάλης Κ. Β** Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης [Βιβλίο]. - Αθήνα : Σάκουλας, 2011.

**Γ. Ιωακειμίδης Γ** Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα [Βιβλίο]. - Αθήνα : Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας - [http://www.inioxos.gr/abc/downloads/2010/arxeio\\_eisigisewn/1\\_12\\_Georgios%20Ioakeimidis.pdf](http://www.inioxos.gr/abc/downloads/2010/arxeio_eisigisewn/1_12_Georgios%20Ioakeimidis.pdf), 2010.

**Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη Δ** Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2013-2014 - Ενότητα 1 : Στρατηγικός Σχεδιασμός [Βιβλίο]. - Αθήνα : Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη , 2013.

**Δήμος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη** Πρακτικό Νο 4 [Βιβλίο]. - Αθήνα : Εκτελεστική Επιτροπή Δήμου Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, 2012.

**ΕΛΣΤΑΤ Ε** Η Ελληνική Οικονομία [Βιβλίο]. - Αθήνα : Ελληνική Στατική Αρχή, 2013.

**ΕΛΣΤΑΤ Ε** Συνθήκες Διαβίωσης στην Ελλάδα [Βιβλίο]. - Αθήνα : Ελληνική Στατική Αρχή, 2012.

**Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ι** Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για τη Μετάβαση στη "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης. [Βιβλίο]. - Αθήνα : [s.n.], 2011.

**Μ. Καραναστάσης Μ** Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης. Πρόγραμμα Καλλικράτης. [Βιβλίο]. - Αθήνα : : Γ.Μ. Καραναστάση, 2011.

**Π. Ζυγούρης Π** Ερμηνεία του Καλλικράτη (Νόμος 3852/2010) [Βιβλίο]. - Αθήνα : [s.n.], 2010.

**Στ. Κυβέλου Σ** Η SWOT Ανάλυση στον Αστικό Σχεδιασμό [Βιβλίο]. - Αθήνα : Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2010.

**ΦΕΚ87Α' Φ** Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης. [Βιβλίο]. - Αθήνα : Ελληνικό Κράτος, 7 Ιουνίου 2010 . - Τόμ. Α.

## Ευρετήριο Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1 Από τα 60 άτομα που ερωτήθησαν 30 ήταν άντρες και 30 γυναίκες και η κατανομή τους ηλικιακά είναι περίπου ίδια, όπως φαίνεται στο διάγραμμα .....	38
Διάγραμμα 2 Το πλήθος του δείγματος βάσει το επίπεδο εκπαίδευσης.....	39
Διάγραμμα 3 Το πλήθος του δείγματος βάσει του επαγγέλματος του .....	39
Διάγραμμα 4 Δείκτες ανεργίας, (ΕΛΣΤΑΤ, 2013).....	40
Διάγραμμα 5 Συμμετοχή των πολιτών στις δημοτικές εκλογές (ερώτηση 6) .....	41
Διάγραμμα 6 Στατιστικά στοιχεία συμμετοχής σε τοπικά συλλογικά σχήματα (ερώτηση 7) .....	41
Διάγραμμα 7 Ποσοστά συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές (ερώτηση 8) .....	42
Διάγραμμα 8 Κίνητρα εκλογής ψηφοφόρου (ερώτηση 9).....	42
Διάγραμμα 9 Αδυναμίες προηγούμενου καθεστώτος (ερώτηση 11) .....	43
Διάγραμμα 10 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης (ερώτηση 12) .....	44
Διάγραμμα 11 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης (ερώτηση 13) .....	45
Διάγραμμα 12 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	46
Διάγραμμα 13 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	51
Διάγραμμα 14 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	57
Διάγραμμα 15 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	58
Διάγραμμα 16 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	59
Διάγραμμα 17 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	60
Διάγραμμα 18 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	61
Διάγραμμα 19 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	62

Διάγραμμα 20 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	63
Διάγραμμα 21 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	64
Διάγραμμα 22 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	65
Διάγραμμα 23 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	66
Διάγραμμα 24 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	67
Διάγραμμα 25 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	68
Διάγραμμα 26 Διαγραμματική απεικόνιση αποτελεσμάτων απάντησης.....	69

### Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1 Σύγκριση παλαιού και νέου καθεστώτος, (el.wikipedia.org).....	12
Πίνακας 2 Μέλη διοικητικού συμβουλίου που προκύπτουν από το πληθυσμό του δήμου .....	16
Πίνακας 3 Συμβούλια Δημοτικών Κοινοτήτων.....	17
<b>Πίνακας 4</b> Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που προέρχονται από συνένωση.....	19
<b>Πίνακας 5</b> Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση .....	19
Πίνακας 6 Μέλη επιτροπής ποιότητας ζωής .....	20
Πίνακας 7 Πληθυσμιακή εξέλιξη Δημοτικής Ενότητας Νίκαιας 1951-2001 .....	30
Πίνακας 8 Ποσοστό ανεργίας για το σύνολο του πληθυσμού για αρένες θηλής και για άτομα ηλικίας 15-29 ατόμων 2000-2012 (ΕΛΣΤΑΤ, 2013) .....	40
Πίνακας 9 Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 12).....	44
Πίνακας 10 Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 13).....	45
Πίνακας 11 Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 14).....	46

Πίνακας 12	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 15).....	47
Πίνακας 13	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 16).....	49
Πίνακας 14	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 17).....	51
Πίνακας 15	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 18).....	52
Πίνακας 16	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 19).....	54
Πίνακας 17	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 20).....	56
Πίνακας 18	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 21).....	57
Πίνακας 19	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 22).....	58
Πίνακας 20	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 23).....	59
Πίνακας 21	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 24).....	60
Πίνακας 22	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 25).....	61
Πίνακας 23	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 26).....	62
Πίνακας 24	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 27).....	63
Πίνακας 25	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 28).....	64
Πίνακας 26	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 29).....	65
Πίνακας 27	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 30).....	66
Πίνακας 28	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 31).....	67
Πίνακας 29	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 32).....	68
Πίνακας 30	Αποτελέσματα απαντήσεων της σχετικής ερώτησης (ερώτηση 33).....	69
Πίνακας 31	Στοιχεία της Ανάλυσης SWOT.....	70

## Ευρετήριο Εικόνων

Εικόνα 1 Οι 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις που ορίζει ο Καλλικράτης (el.wikipedia.org).....	11
Εικόνα 2 Διαίρεση σε 13 περιφέρειες, σύμφωνα με τον Καλλικράτη (www.kallikratis.ypes.gr) .....	11
Εικόνα 3 Σύστημα διοίκησης – παρακολούθησης επιχειρησιακού προγράμματος, (www.kallikratis.ypes.gr) .....	15
Εικόνα 4 Γεωγραφικά όρια του Δήμου (www.wikimapia.com) .....	23
Εικόνα 5 Γεωγραφική θέση του δήμου, (el.wikipedia.org).....	24
Εικόνα 6 Το Ολυμπιακό Στάδιο της Άρσης Βαρών (www.wikimapia.com).....	26
Εικόνα 7 Οι επιμέρους ενότητες της περιοχής της Νίκαιας (Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη, 2013).....	28
Εικόνα 8 Η Δημοτική Ενότητα Νίκαιας έχει 4 συνοικίες και 18 γειτονιές (Δήμος Νίκαιας - Αγ Ι. Ρέντη, 2013) .....	31
Εικόνα 9 Ο Δήμος Άγιος Ιωάννης Ρέντη τον1950 ( Χάρτης Διαμαντοπούλου δεύτερη έκδοση) .....	34
Εικόνα 10 Η κεντρική αγορά του Ρέντη.....	35
Εικόνα 11 Πανοραμική φωτογραφία της αγοράς του Ρέντη .....	36

## Διοικητική μεταρρύθμιση - Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

### Ερωτηματολόγιο προς τους πολίτες για την Α'βάθμια Αυτοδιοίκηση

**Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΑΡΧΕ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.**

#### Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν πέντε τύποι ερωτήσεων: (α) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση – ερωτήσεις 9, 10, 12, 14, 21, 22, 25, 28, 29, 33, 34. (β) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης – ερωτήσεις 7, 11, 15, 16 (π.χ. στην ερωτ. 7, πιθανή συμμετοχή σε τρία συλλογικά σχήματα και χρόνος συμμετοχής σε αυτά). (γ) Πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση - ερωτήσεις, 18, 19, 20. (δ) Ύνθετες ερωτήσεις, όπου το κάθε υποερώτημα είναι μια αυτόνομη ερώτηση μοναδικής απάντησης - ερωτήσεις 17, 26, 27, 30). (ε) Μοναδικής απάντησης. Ο τύπος της κάθε ερώτησης προσδιορίζεται με σκιασμένα γράμματα αμέσως μετά την ερώτηση. Για όσες ερωτήσεις δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, είναι ερωτήσεις τύπου (ε) (μοναδικής απάντησης).
- Όπου ζητείται ιεράρχηση των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'.
- Σημειώστε τις απαντήσεις των ερωτώμενων με X.
- Οι αριθμοί σε παρένθεση (συνήθως στην τελευταία στήλη) αποτελούν την αρίθμηση των υποερωτημάτων και θα χρησιμοποιηθούν στην κωδικοποίηση και επεξεργασία των απαντήσεων.
- Το ερωτηματολόγιο απαντάται μόνο από δημότες του συγκεκριμένου δήμου, με προσωπική συνέντευξη.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: \_\_\_\_\_

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: \_\_\_\_\_

ΔΗΜΟΣ: \_\_\_\_\_

### Τμήμα Α. Στοιχεία ερωτώμενου

#### 1. Στοιχεία δημότη

Δήμος (όπου ψηφίζετε)		(01)
Δημοτική ενότητα		(02)
Κοινότητα (Δημοτική ή Τοπική)		(03)
Τόπος διαμονής (Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα)*		(04)
Όνοματεπώνυμο**		(05)
Τηλέφωνο**		(06)
Δ/νση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)**		(07)

\*Ο τόπος διαμονής θα πρέπει να είναι στο δήμο που ερευνάται.

\*\*Προαιρετικά στοιχεία

#### 2. Φύλο

Άρρεν		(01)
Θήλυ		(02)

#### 3. Ηλικιακή Ομάδα

20-29		(01)
30-39		(02)
40-49		(03)
50-64		(04)



4. Επίπεδο εκπαίδευσης

Δημοτικό		(01)
Γυμνάσιο		(02)
Λύκειο		(03)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(04)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(05)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(06)

5. Απασχόληση

Δημόσιος Υπάλληλος	(01)
Ιδιωτικός Υπάλληλος	(02)
Επιχειρηματίας	(03)
Ελεύθερος Επαγγελματίας	(04)
Εργάτης	(05)
Αγρότης	(06)
Συνταξιούχος	(07)
Οικιακά	(08)
Άνεργος	(09)

6. Συμμετείχατε ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην επόμενη ενότητα ερωτήσεων

7. Τοπικά συλλογικά σχήματα στα οποία συμμετείχατε:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διυλής απάντησης)

		Συμ/χή	Έτη
(7.01)	Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος		(7.01.1)
(7.02)	Συνεταιρισμός		(7.02.1)
(7.03)	Επιμελητήριο		(7.03.1)
(7.04)	Επαγγελματικός σύλλογος - σωματείο (προσδιορίστε):		(7.04.1)
(7.05)	Αθλητικός σύλλογος		(7.05.1)
(7.06)	Αιρετός στην αυτοδιοίκηση (προσδιορίστε ιδιότητα):		(7.06.1)
(7.07)	Άλλο (προσδιορίστε):		(7.07.1)

Τμήμα Β. Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

8. Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α' βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

9. Αν ψηφίσατε, ψηφίσατε με κριτήρια: (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Πολιτικά		(01)
Τοπικά		(02)
Συναισθηματικά – γνωριμίες		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δε/δα		(05)

10. Αν δεν ψηφίσατε, λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς		(01)
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα		(02)
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις		(03)
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση		(04)
Στάση μόνιμης αποχής		(05)
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)

11. Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδιστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής αξιολόγησης)

	Προβλήματα στους πρώην «Καποδιστριακού» δήμους λόγω του θεσμικού πλαισίου	(1)	Αναμένετε βελτίωση με τον «Καλλικράτη»;		
			Ναι (2)	Όχι (3)	Δε/δα (4)
(01)	Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών				
(02)	Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών				
(03)	Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)				
(04)	Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών				
(05)	Γραφειοκρατία				
(06)	Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση				
(07)	Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα				
(08)	Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων				
(09)	Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση				
(10)	Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες				
(11)	Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας				
(12)	Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους				
(13)	Έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη απαξίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)				
(14)	Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υποίθριο εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)				
(15)	Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας				
(16)	Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο				
(17)	Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)				
(18)	Άλλο (προσδιορίστε):				
(19)	Δε/δα				

12. Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου		(01)
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών		(02)
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα		(03)
Τα δημοψηφίσματα		(04)
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		(05)
Δξ/δα		(06)

### Τμήμα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας

13. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

Είναι σωστή		(01)
Είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία		(02)
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς		(03)
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου		(04)
Δξ/δα		(05)

14. Ποια θεωρείτε ως τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας\* και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)		(01)
Υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)		(02)
Σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)		(03)
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)		(04)
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών		(05)
Άλλο (προσδιορίστε):		(06)
Δξ/δα		(07)

\*Στον «Καποδιστριακό» δήμο όπου ανήκατε, πριν τη σύσταση των «Καλλικρατικών» δήμων.

15. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία - πριν από τον «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(08)	Τεχνική Υπηρεσία						
(09)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Υδρευσης						
(10)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(11)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(12)	ΚΑΠΗ						
(13)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(14)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(15)	Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα						

16. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του « Καλλικράτη » (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						
(08)	Τεχνική Υπηρεσία						
(09)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Υδρευσης						
(10)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(11)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(12)	ΚΑΠΗ						
(13)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(14)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(15)	Δεν είχα ακόμη άμεση εμπειρία						

17. Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς: (σύνθετη ερώτηση)

		Αξιολόγηση υπηρεσιών				
		1	2	3	4	5
(01)	Την ποιότητα					
(02)	Την ποσότητα / επάρκεια					
(03)	Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που εσείς θεωρείτε απαραίτητες)					
(04)	Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)					
(05)	Δεξ/δα					

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ ικανοποιημένος/η, 2-Κανοποιημένος/η, 3-Δυσασεστημένος/η, 4-Πολύ Δυσασεστημένος/η, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

18. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή; **(ιεραρχήστε)**

Διαχείριση απορριμμάτων		(01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων		(02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός		(03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)		(04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)		(05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων		(06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα		(07)
Ανεργία		(08)
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις		(09)
Άλλο (προσδιορίστε):		(10)
Δε/δα		(11)

19. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; **(ιεραρχήστε)**

Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης		(01)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)		(02)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων		(03)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)		(04)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		(05)
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(06)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δε/δα		(09)

20. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; **(ιεραρχήστε)**

Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(01)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(02)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(03)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)		(04)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(05)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)
Δε/δα		(08)

21. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; **(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)**

Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(01)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(02)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(03)
Καλύτερες τουριστικές υποδομές		(04)

Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(05)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(06)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου		(07)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)		(08)
Άλλο (προσδιορίστε):		(09)
Δξ/δα		(10)

22. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας; **(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)**

Πράσινο – Καθαριότητα		(01)
Ανακύκλωση		(02)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δξ/δα		(05)

23. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας:

Πολύ χρήσιμη		(01)
Σχετικά χρήσιμη		(02)
Καθόλου χρήσιμη		(03)
Δξ/δα		(04)

24. Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων;

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(01)
Όχι		(02)
Δξ/δα		(03)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίνατε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνατε στη μεθεπόμενη.

25. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;

**(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)**

Συλλογή απορριμμάτων		(01)
Επεξεργασία απορριμμάτων		(02)
Υπηρεσίες υγείας		(03)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης		(04)
Υπηρεσίες κατάρτισης		(05)
Πολιτιστικές υπηρεσίες		(06)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δξ/δα		(09)

26. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή (δήμαρχο και δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας); **(σύνθετη ερώτηση)**

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δξ/δα (3)	Ερώση
Εμπειρή σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Ερώση
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
Δε/δα)				(08)

27. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη αντιπολίτευση (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου); **(σύνθετη ερώτηση)**

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Ερώση
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
Δε/δα)				(08)

#### Τμήμα Δ. Εξατομικευμένες ερωτήσεις

28. Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας;

**(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς κρέσηση)**

Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)		(01)
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)		(02)
Από συζητήσεις με άλλους δημότες		(03)
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους		(04)
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια		(05)
Από το τοπικό ραδιόφωνο		(06)
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δεν ενημερώνομαι		(09)
Δεν απαντώ		(10)

29. Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;

**(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς κρέσηση)**

Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες		(01)
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους		(02)
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα		(03)
Δεν εκφράζω την άποψή μου		(04)
Δεν απαντώ		(05)

30. Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης: **(σύνθετη ερώτηση)**

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Κριτική/σημ
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω				(01)
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου				(02)
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης				(03)
Δεν απαντώ				(04)

31. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας;

Ναι		(01)
Ναι, υπό προϋποθέσεις		(02)
Όχι		(03)
Δεν απαντώ		(04)

32. [Αν υποθέτουμε ότι ο δήμος σας λειτουργεί ορθολογικά και χωρίς σπατάλες, ότι παρέχει υπηρεσίες με ποιότητα και επάρκεια και ότι μπορεί να κοστολογήσει σωστά τις υπηρεσίες αυτές και να μετρήσει πόσο καταναλώνει ο κάθε δημότης]

Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε;

Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω		(01)
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος/η να πληρώνω ένα μέρος του κόστους		(02)
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν		(03)
Δε/δα		(04)

Αν απαντήσατε (2) ή (3) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη.

33. [Εφόσον νομίζετε ότι δεν πρέπει να καλύπτεται το πλήρες κόστος των υπηρεσιών από τους αντίστοιχους χρήστες]  
Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών;  
**(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)**

Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό		(01)
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)		(02)
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)		(03)
Δε/δα		(04)

34. Αναφέρατε μέχρι πέντε ζητήματα, τα οποία εσείς θεωρείτε πολύ βασικά, που θα θέλατε να προωθήσει κατά προτεραιότητα η δημοτική αρχή στο δήμο σας:

**(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)**

		(01)
		(02)
		(03)
		(04)
		(05)

Ευχαριστούμε για το χρόνο σας και τη συνεργασία!